

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

**BROJ 9 i 10/22,
septembar/oktobar
2022. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

ambienta

13. - 16. 10. 2022.

Prilikom izlaska, odmah se
građevinske, obradivačke i obradivačke

**IZABRANI ORGANI KOMORE ZA
MANDATNI PERIOD
2022-2026.**

**STRUČNO OBRAZOVANJE
(TVAT)**

**„NOVI LIDERI TUZLANSKOG
KANTONA“ U SOLANI**

SEMINARI U KOMORI

Septembar i oktobar su, po tradiciji, mjeseci rezervisani za najveći broj sajamskih manifestacija.

Pored toga, zavidan je broj aktivnosti realizovanih u Komori.

Komorska tijela, menadžment komore, ušli su novi mandatni period od 2022. do 2026. godine.

Održane su sjednice UO i Skupštine Komore, na kojima su predloženi i potvrđeni članovi tijela i organa Komore za mandatni period 2022-2026. godine. Skupština Komore je jednoglasno izabrala Nedreta Kikanovića za predsjednika Kantonalne privredne komore Tuzla u narednom mandatnom periodu 2022-2026. godine.

Delegacija Komore je u Sarajevu imala sastanak sa predstavnicima GIZ Office Sarajevo (The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH – Njemačko društvo za međunarodnu saradnju). Razgovaralo se o mogućnostima uključivanja Komore Tuzla i Tuzlanskog kantona u realizaciju projekta stručnog obrazovanja (TVAT).

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Kongresom Bošnjaka Sjeverne Amerike i Privrednom komorom Naples Florida iz Sjedinjenih Američkih Država organizirala ciklus programa za mlade poslovne ljude pod nazivom „Novi lideri Tuzlanskog kantona“. U okviru planiranih aktivnosti, organizovana je posjeta „Solani“ Tuzla, najstarijoj fabrici na području Tuzlanskog kantona.

U saradnji sa GS1 Bosne i Hercegovine, organizovan je seminar „(R)evolucija lanca snabdijevanja“.

Održan je i besplatni seminar „Uvod u digitalnu transformaciju organizacija“ koji je bio namijenjen rukovodiocima kompanija, voditeljima projekata i članovima projektnih timova zaduženih za planiranje i provođenje digitalne transformacije svojih kompanija.

Jednodnevni seminar na temu „Novine u Zakonu o javnim nabavkama i praktična primjena“ je također održan u Komori kao i informativna sesija u okviru projekat EU4Agri-Recovery kojeg finansira Evropska unija.

Kantonalna privredna komora Tuzla je u okviru zajedničke sajamske postavke Privreda TK, svoje članice predstavila u Bihaću na 19. međunarodnom sajmu ekologije „Ekobis 2022“ i 2. sajmu „Ekotur“.

Tradicionalna sajamska postavka Komora bila je prisutna i u Modriči, početkom septembra, gdje je održan „11. sajam privrede Modriča 2022“.

„Privreda TK“ bila je u Tešnju gdje je održan 16. međunarodni sajam privrede „Tešanj 2022“.

Nakon nekoliko godina pauze, Kantonalna privredna komora Tuzla ponovo je predstavila Privreda TK na sajmu „Ambienta“ u Zagrebu. Početkom oktobra, održan je 49. međunarodni sajam namještaja, unutaršnjeg uređenja i prateće industrije Ambienta 2022.

U Grdačacu je održan 49. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajem šljive a postavka „Privreda TK“ je tradicionalno i redovno učesnik i sastavni dio ove sajamske manifestacije.

Do kraja godine „Privreda TK“ će biti postavljena na tri sajamske manifestacije. Od 10. do 12. novembra u Banjaluci će biti održan „Jesenji sajam 2022“.

U prostoru Banjalučkog velesajma, biće upriličeni 25. međunarodni sajam hrane i pića, 25. međunarodni sajam lova, ribolova, ekologije i sporta te 25. međunarodni sajam turizma i ugostiteljstva.

U Kragujevcu će od 8. do 11. septembra biti organizovan tradicionalni, osamnaesti po redu Šumadijski sajam poljoprivrede, godinama unazad najznačajnija i najposjećenija manifestacija Šumadija sajma.

I na kraju, zajednička postavka privrede Tuzlanskog kantona koju Kantonalna privredna komora Tuzla pod nazivom „Privreda TK“ organizuje na brojnim sajamskim manifestacijama u zemlji i regionu, biće postavljena u Sarajevu. KJP Centar „Skenderija“ - Sarajevski sajam organizuje 8. Sajem privrede, poljoprivrede i zanatstva & 45. Sajem roba široke potrošnje u terminu od 8. do 11. decembra 2022. godine.

Preporuka su i informacije iz firmi, naših članica Lukavac cement, Solana, Piemonte, Nova banka, NLB banka, iz Vlade Tuzlanskog kantona, statistički podaci...

Komorski informator Sadržaj

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

KOMORSKI INFORMATOR BROJ 9-10/22, septembar/oktobar 2022. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Elvir Salihović, član
3. Izet Džananović, član
4. Suad Selimović, član
5. Edina Kurtić, član

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Almir Mešić, član
3. Edina Kurtić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

TEHNIČKA PRIPREMA, REPRO I ŠTAMPA:

GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:

Hariz Altumbabić, direktor

TIRAŽ:

500 primjeraka.

ADRESA:

Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

	Izabrani organi Komore za mandatni period 2022-2026.	4
	Stručno obrazovanje (TVAT)	4
	„Novi lideri Tuzlanskog kantona“ u Solani	5
	„(R)evolucija lanca snabdijevanja“	6
	“Uvod u digitalnu transformaciju organizacija”	6
	“Novine u Zakonu o javnim nabavkama i praktična primjena”	7
	Projekat EU4Agri-Recovery	7
	Kvalitet i vrijednosti tuzlanske Solane slave se 137 godina	8
	“Dan Otvorenih Vrata 2022”	9
	Održan 19. sajam "Ekobis 2022"	10 i 11
	„11. sajam privrede Modriča 2022“	12
	Održan 16. međunarodni sajam privrede „Tešanj 2022“	12
	Održan 49. sajam “Ambienta”	13
	Najava sajamskih manifestacija	15
	BAM za Novu Banku i NLB	16
	Otvoren kompleks „Muška voda“ Kladanj	18

Sjednice komorskih tijela...

Izabrani organi Komore za mandatni period 2022-2026.

Skupština Kantonalne privredne komore Tuzla u avgustu je usvojila Odluku o raspisivanju izbora za organe i članove organa u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla. Nakon uredno provedene neophodne procedure, održane su sjednice UO i Skupštine Komore, na kojima su predloženi i potvrđeni članovi tijela i organa Komore za mandatni period 2022-2026. godine. Komisija za izbor i imenovanje je razmatrila pristigle prijave iz privrednih društava i to: 43 prijave za članove Skupštine, 10 prijava za članove Upravnog odbora, 7 prijava za članove Nadzornog odbora i 1 prijava za predsjednika Komore. Uzevši u obzir sve nepohodne i komorskim aktima predviđene kriterije i principe kao što su visina pojedinačnog učešća članarine članica Komore po granskim udruženjima, visina članarine u finansiranju Komore u pojedinačnim iznosima za tekuću godinu, zastupljenost svih oblika svojine, teritorijalna zastupljenost članica iz gradova i općina na području Tuzlanskog kantona, formirani su prijedlozi koji su i usvojeni. Shodno Statutu Kantonalne privredne komore Tuzla i Odluke o raspisivanju izbora te prijedloga Komisije za izbor i imenovanje, izabrano je 27 članova Skupštine, 9 članova

Upravnog odbora i 3 člana Nadzornog odbora Kantonalne privredne komore. Skupština Komore je jednoglasno izabrala Nedreta Kikanovića za predsjednika Kantonalne privredne komore Tuzla u narednom mandatnom periodu 2022-2026. godine.

Sastanak u GIZ-u...

Stručno obrazovanje (TVAT)

Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla sa saradnicima, održao je u Sarajevu je sastanak sa predstavnicima GIZ Office Sarajevo (The Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH – Njemačko društvo za međunarodnu saradnju).

Razgovaralo se o mogućnostima uključivanja Komore Tuzla i Tuzlanskog kantona u realizaciju projekta stručnog obrazovanja (TVAT). Kako su istakli Isabel Rapp voditelj projekta Stručno obrazovanje, Almir Tanović viši savjetnik švicarske ambasade za programe zapošljavanja mladih i Stefan Horn konsultant GIZ za razvoj projekata stručnog obrazovanja, GIZ trenutno

realizuje pilot projekat, a od 2023. godine planira proširiti aktivnosti i na Tuzlanskog kantona. Istaknuto je na sastanku da je akcenat projekta na dualno organizovanom stručnom obrazovanju, s posebnim naglaskom na metaloprerađivački i drvoprerađivački sektor. Domaćini sastanka su naglasili potrebu većeg angažmana privatnog sektora u dualno organizovanom stručnom obrazovanju. Tu do izražaja dolazi značaj komore kao organizatora i spone između privrede i ostalih institucija učesnika TVAT obrazovanja. Na sastanku u Sarajevu je razgovarano i o značaju digitalne transformacije za privredu TK i mogućnostima unaprjeđenja tog procesa u malim i srednjim preduzećima. Posebno, uzimajući u obzir razvoj IT sektora na području našeg kantona i početak uspostave Digitalnog inovacijskog HUB-a u TK, kao jednog od rezultata projekta Inovacija i digitalizacije MSP kojeg GIZ realizuje. Komora je izrazila potrebu za što većim angažmanom svih aktera u segmentu stručnog obrazovanja i osposobljavanja s ciljem zadovoljenja potreba domaće industrije koja se suočava s nedostatkom radne snage, te posebno naglašava značaj praktične obuke koja je zastupljena u dualno organizovanom srednjem stručnom obrazovanju. Predstavnici GIZ-a su na kraju istakli kako je Komora kao institucija sa svojim kapacitetima izuzetno važan akter u ovom procesu. Uz predsjednika Kikanovića, sastanku su u ime Kantonalne privredne komore Tuzla prisustvovali Edina Kurtić rukovodilac Sektora udruženja i Almir Mešić rukovodilac Sektora za finansije i opšte poslove Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Ciklus programa za mlade poslovne ljude...

„Novi lideri Tuzlanskog kantona“ u Solani

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Kongresom Bošnjaka Sjeverne Amerike i Privrednom komorom Naples Florida iz Sjedinjenih Američkih Država organizirala ciklus programa za mlade poslovne ljude pod nazivom „Novi lideri Tuzlanskog kantona“. U okviru planiranih aktivnosti, organizovana je posjeta “Solani” Tuzla, najstarijoj fabrici na području Tuzlanskog kantona. Upriličen je razgovor sa menadžmentom, uposlenicima i obilazak postrojenja ovog uspješnog kolektiva, inače, članice Kantonalne privredne komore Tuzla. Podsjećajući se na svijetlu istoriju, istaknuto je da je davne 1885. godine u Tuzli osnovana jedna od najstarijih kompanija u BiH – Fabrika soli. Tuzlanska so” jedan je od najprepoznatljivijih brendova kako u BiH, tako i širom Evrope. Pored popularne Tuzlanske soli ova kompanija je poznata i po drugim proizvodima kao što su DoDo začini, so sa biljnim začинима, tabletirana so, te različite vrste industrijskih soli. Spoj tradicije i kvaliteta promaknuo je Solanu u istinskog lidera kada je riječ o proizvodnji i prodaji soli, kako na domaćem tržištu, tako i u zemljama regiona i svijeta. Tradicionalna tržišta su zemlje jugoistočne Evrope, prvi bh susjedi Srbija, Hrvatska, Makedonija, Kosovo, Mađarska, Rumunija a proizvođači Solane se mogu naći i na policama marketa u Skandinaviji, Sjedinjenim Američkim Državama i zemljama Bliskog Istoka. Od 2018. godine Solana je u sastavu AS Grupacije i prva je članica koja je po prvi put certificirana prema zahtjevima standarda FSSC 22000. Ovaj standard (Certifikacija sistema sigurnosti hrane) je jedan od standarda priznatih od strane GFIS-a (Global Food Safety Initiative). “Novim liderima” je istaknuto da je Solana Tuzla ostvarila je u prošloj godini neto dobit od 5,6 miliona KM, a što pokazuje finansijski izvještaj kompanije. Neto dobit veća je nego 2020. godine, kada je iznosila 4,5 miliona KM, a veća je i nego pretpandemijske 2019. godine kada je bila 4,2 miliona KM. Posmatrano u posljednje tri godine, kompanija bilježi rast poslovanja s izuzetkom 2020. godine kada su poslovni prihodi zabilježili blagi pad. Poslovni prihodi bili su 29,9 miliona KM prošle godine, nakon što su iznosili 28,5 miliona KM 2020. godine, a 28,6 miliona KM 2019. godine. Broj zaposlenih je u padu i nakon 344 u 2019. godini, smanjio se na 328 u 2020. godini, da bi se u 2021. godini zaustavio na broju od 309. Poslovna aktiva Solane iznosila je na kraju prošle godine oko 66 miliona KM. Kompanija nije imala dugoročnih obaveza dok su kratkoročne obaveze iznosile 3,7 miliona KM. AS Grupacija je većinski vlasnik Solane sa udjelom AS Holdinga od 60,75 posto, te kompanije AS d.o.o. Jelah Tešanji koja posjeduje 5,1 posto. Solana ukupno ima 614 dioničara, rečeno je prilikom ove posjete. Podsjetimo, „Novi lideri Tuzlanskog kantona“ je posebno osmišljen program prepoznavanja i umrežavanja mladih, perspektivnih ljudi u dobi od 21 do 40 godina, koji će se pobliže upoznati sa organizacijom, poslovanjem i funkcioniranjem najvažnijih institucija i organizacija kantona. Od polaznika se očekuje da stečeno znanje, informacije i konekcije ostvarene u ovom Programu koriste za dobrobit cijele naše zajednice. Program se kroz Komorski sistem ove godine realizuje u Tuzlanskom, Sarajevskom, Zeničko dobojskom i unsko sanskom kantonu. Planirano je da ovaj program postane redovna godišnja aktivnost i da se što većem broju mladih ljudi pruži prilika da se upoznaju i povežu u profesionalnom svijetu.

“Sve je počelo na inicijativu Saveza Bošnjaka Sjeverne Amerike i privredne komore Nepls sa Floride koja godinama provodi ovakav program povezivanja i upoznavanja mladih ljudi. Prošle godine je ovaj projekt, kao pilot projekt provela Privredna komora USK, a ove godine smo se uključili Kantonalna privredna komora Tuzla, Privredna komora Sarajevo i Privredna komora Zenica. Sam projekat je zamišljen kao prilika da se mladi ljudi koji ulaze u poslovnu zajednicu, kako iz privrednog tako i iz javnog sektora, upoznaju sa ljudima iz drugih institucija, ostvare kontakte i međusobno se upoznaju i povežu“, istakla je Edina Kurtić koordinator projekta, inače rukovodilac Sektora udruženja Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Seminari u Komori...

„(R)evolucija lanca snabdijevanja“

Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa GS1 Bosne i Hercegovine, organizovala je seminar „(R)evolucija lanca snabdijevanja“. U cilju edukacije privrednika o stvaranju efikasnijeg lanca snabdijevanja robe široke potrošnje na domaćem i inostranom tržištu, te ostvarivanja ušteta u poslovanju za proizvođača, distributera i trgovca u Federaciji BiH, upriličen je besplatan jednodnevni seminar za članove menadžmenta, voditelje logistike, voditelje nabavke i prodaje. „Namjera je upoznati učesnike sa razumjevanjem i značajem jedinstvene identifikacije proizvoda koja predstavlja temelj i nezaobilazan osnov za efikasnu logistiku, nabavku, manipulaciju zalihama i na kraju prodaju proizvoda. Upoznati učesnike seminaru sa značajem logističke naljepnice kao nezaobilaznog standarda prilikom

izvoza, a sve većom zastupljenosti i na bh tržištu te poznati učesnike seminaru sa pojmom matičnih podataka o proizvodu i zahtjevima za elektronsku razmjenu podataka“, istakao je Adi Turkovic direktor GS1 Bosne i Hercegovine. „Danas je nemoguće zamisliti efikasan lanac snabdijevanja bez kvalitetnih informacija, odnosno bez kvalitetnog i tačnog protoka informacija. Lanac snabdijevanja nije samo protok roba kako se to tradicionalno doživljavalo već protok roba, usluga i informacija. Da bi lanac bio efikasan on mora biti integriran, koordiniran, optimiziran kao cjelina. Na taj način snižavamo troškove i postajemo konkurentniji na tržištu. Danas se sve zasniva na identifikaciji, prikupljanju i dijeljenju informacija bilo da se radi o proizvodu, logističkoj jedinici ili dokumentaciji“, kazala je Nevena Kravec-Stevanovic rukovodilac finansija i marketinga u GS1 Bosne i Hercegovine. Kako je istaknuto na seminaru u Komori, upravo pomenuti elementi čine srž i osnov postojanja GS1 kao međunarodne organizacije za standardizaciju koja posluje u preko 150 zemalja u svijetu i čije standarde koristi više od 2 miliona kompanija u svijetu, a u Bosni i Hercegovini posluje sa preko 1.800 članica. Bez definisanih i usvojenih standarda za sve sudionike u lancu snabdijevanja nema ni ušteta. Zato ćemo na ovom jednodnevnom seminaru imati priliku svi surađivati, upoznati se sa standardima koje koristimo, koje ne koristimo a trebamo početi koristiti, jer će nam isti biti nametnuti prilikom izvoza ili prilikom dolaska discounter-a na naše tržište, te pronaći najoptimalnije rješenje za sve. Na licu mjesta ćemo izvršiti verifikaciju kvaliteta barkodova na određenim proizvodima sa tržišta i dati preporuke za poslovanje sa međunarodnim trgovačkim lancima. Predavači na besplatnom jednodnevnom seminaru za članove menadžmenta, voditelje logistike, voditelje nabavke i prodaje održanom u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla, bili su Adi Turković direktor GS1 Bosne i Hercegovine, Nevena Kravec-Stevanović rukovodilac finansija i marketinga u GS1 Bosne i Hercegovine i Haris Porutković stručni saradnik na tehničkim poslovima GS1 Bosne i Hercegovine.

“Uvod u digitalnu transformaciju organizacija”

Kantonalna privredna komora Tuzla organizovala je besplatni seminar “Uvod u digitalnu transformaciju organizacija”. Cilj seminaru je polaznike uvesti u teme izgradnje sistema upravljanja procesima organizacije, planiranja digitalne transformacije i agilnu implementaciju projekata novih digitalnih rješenja.

Tokom seminaru su, na osnovu praktičnih primjera a vodeći se preporukama međunarodnih standarda, ponuđeni odgovori na pitanja:

- Na koji način poslovanje svojih kompanija je moguće prilagoditi digitalnom dobu?
- Kako postići poslovnu agilnost organizacije na način brzog prilagođavanja internim ili eksternim promjenama na tržištu, a istovremeno osigurati isporuku roba ili usluga očekivanog kvaliteta?
- Kako planirati i upravljati implementacijom novih digitalnih rješenja u postojeće radno okruženje?
- Kako planirati digitalnu transformaciju efikasnom upotrebom novih tehnologija i postići održivu konkurentsku prednost kompanije na tržištu ?

U okviru seminaru, kroz interakciju i primjere iz prakse, predstavljene su dokazano uspješne agilne prakse, procesi i alati upravljanja IT projektima putem kojih članovi tima za razvoj i implementaciju IT rješenja u kompaniji rade zajedno na ostvarenju ciljeva projekta. Pri navedenom su se koristili „de-facto“ standardi iz oblasti upravljanja IT projektima kako ih je definisao „Institut za upravljanje projektima“ (www.pmi.org).

Program je obuhvatao predavanja visoke interakcije sa primjerima iz prakse po sljedećim temama:

- Osnove upravljanja poslovnim procesima
- Uvod u digitalnu transformaciju, agilni pristup i ključne digitalne tehnologije
- Agilno upravljanje implementacijom projekata novih digitalnih rješenja

Seminar, još jedan besplatan u nizu koje je Kantonalna privredna komora Tuzla organizovala za svoje članice, bio je namijenjen rukovodiocima kompanija, voditeljima projekata i članovima projektnih timova zaduženih za planiranje i provođenje digitalne transformacije svojih kompanija. Za pohađanje seminaru nije neophodno tehničko predznanje.

“Novine u Zakonu o javnim nabavkama i praktična primjena”

Kantonalna privredna komora Tuzla organizovala je jednodnevni seminar na temu “Novine u Zakonu o javnim nabavkama i praktična primjena”. Cilj Seminara bio je upoznavanje svih subjekata, ugovornih organa i ponuđača, koji učestvuju u postupcima javnih nabavki u BiH sa odredbama i praktičnom primjenom Zakona o javnim nabavkama u BiH.

U sklopu seminara obrađene su slijedeće teme:

1. Sistemi javnih nabavki i usklađivanje sa EU principima javnih nabavki
2. Rizici korupcije u javnim nabavkama
3. Izmjene i dopune Zakona o javnim nabavkama i njihova implementacija
4. Praktična pitanja javnih nabavki
5. Pitanja i odgovori

Predavač je bio dr sc. Željko Rička, ovlašteni predavač Agencije za javne nabavke.

Projekat EU4Agri-Recovery

Održana informativna sesija u Tuzli

Povodom objavljenog Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za investicije za unapređenje industrijske resursne efikasnosti i cirkularnih lanaca vrijednosti u poljoprivredno-prehrambenom sektoru u Bosni i Hercegovini, projekat EU4Agri-Recovery kojeg finansira Evropska unija, održao je informativnu sesiju u Tuzli. Kako je istaknuto na sesiji u Tuzli, na javni poziv mogu se prijaviti obrti, samostalni preduzetnici, zadruge, mikro, mala i srednja preduzeća koja se aktivno bave preradom poljoprivrednih proizvoda ili primarnom poljoprivrednom proizvodnjom. Kroz ovaj javni poziv, vrijedan 2,8 miliona KM, Evropska unija podržat će ulaganja u poljoprivredno-prehrambene poslovne subjekte koji žele da svoje poslovanje usmjere na resursno efikasnu i čistiju

proizvodnju putem zelenih, digitalnih i cirkularnih poslovnih modela kao i implementiraju principe održivosti i poboljšanja efikasnosti resursa te osiguraju bolji pristup tržištima i potrošačima kroz digitalizaciju. Glavni cilj je osigurati oporavak mikro, malih i srednjih preduzeća (MMSP) u poljoprivredno-prehrambenom sektoru Bosne i Hercegovine kako bi se smanjili negativni učinci izazvani pandemijom COVID-19. Projekat daje važan ekonomski i socijalni doprinos u područjima higijene i zaštite na radu, sigurnosti radnih mjesta, te inovacijama proizvoda i digitalizaciji. Sredstva podrške po jednoj prijavi mogu iznositi od od 20.000 KM do 80.000 KM (bez PDV-a) i mogu se koristiti samo za finansiranje prihvatljivih troškova. Za svaki projekat, podnosilac prijave mora osigurati vlastito sufinansiranje u iznosu od minimalno 15% ukupnog iznosa prihvatljivih troškova predložene investicije dok će projekat finansirati maksimalnih 85% ukupnog iznosa kroz mjeru podrške. Prihvatljive investicije i troškovi se odnose na nabavku opreme, mašina, alata, komunikacijskih uređaja, hardvera i softvera za kontrolu, praćenje, upravljanje i nadzor proizvodnih procesa, profesionalnih i konsultantskih usluga. Realizacijom ovih investicija nastoji se podržati modernizacija poljoprivredno-prehrambenog sektora i poboljšanje ruralne ekonomije. Projekat EU4Agri-Recovery provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP) u Bosni i Hercegovini (BiH) u partnerstvu sa Češkom razvojnom agencijom (CzDA). Pored sesije u Tuzli, održane su i info sesije u Sarajevu, Mostaru, Banja Luci, Brčkom, Doboju, Trebinju i Bihaću.

D.K.

Jubilej, tradicija, kvalitet...

Kvalitet i vrijednosti tuzlanske Solane slave se 137 godina

Jedna od najstarijih kompanija u BiH, sa bogatom i impresivnom historijom, ove godine slavi svojih 137. godina postojanja. Tuzlanska Solana kao tajnu svog uspjeha može prepisati tradiciji i konstantnoj kvaliteti koja je sve ove godine ostala nepromijenjena. Zahvaljujući nalazištu i kvalitetu sirovine (kamene rude), koja se crpi sa dubina od preko 500 m, Tuzlansku so odlikuje visok stepen čistoće koji dostiže čak 99,9%.

“Puno promjena nosi 137. godina historije, ali Tuzlanska so je ostala ista. Mi smo ponosni na kvalitet i status našeg proizvoda koji krasi gotovo sve trpeze kako na domaćem tržištu, tako i u regionu. Sretni smo zbog činjenice da Solana d.d. Tuzla kontinuirano bilježi značajna povećanja obima proizvodnje i prodaje. 2019 i 2021. godina su godine koje se rado sjećamo, što po projektima kao što je Solana Innovation Challenge, tako i po rezultatima osnovnih procesa. Projekcije za 2022. godinu upućuju na to da će tekuća godina biti rekordna u pogledu realizacije obima proizvodnje i prodaje asortimana soli”, ističe Bakir Smailagić, direktor tuzlanske Solane.

Solanini proizvodi se, unazad pet godina, izvoze na 18 tržišta. Svake godine Solana povećava broj izvoznih zemlja, a Srbija je najveće izvozno tržište. Iz Solane navode da je u toku 2021. godine ostvaren plasman soli od oko 45.000 tona ukupne vrijednosti 10 mil. KM. Svakodnevno se isporučuje između 100 i 150 tona soli. Pored Srbije, Solana izvozi i u Hrvatsku, Sjevernu Makedoniju, Sloveniju, Kosovo, Crnu Goru, Mađarsku, Bugarsku, Rumuniju, Austriju, SAD, Njemačku, Švedsku, Australiju, Holandiju, Kanadu i Veliku Britaniju.

“Kad govorimo o Solani, uvijek u prvi plan stavljamo one koji su zaslužni za sve uspjehe ove kompanije, a to su naši uposlenici. Smatram kako su temelj svake

uspješne poslovne priče upravo ljudi – motivirani kvalitetni zaposlenici. Oni su svojom stručnošću, radom i kompetencijama dali dodatnu vrijednost i omogućili dugoročan poslovan uspjech naše kompanije. Trenutno imamo 285 zaposlenih koji stoje iza svega onoga čime se Solana može pohvaliti. Uvijek smo se trudili da privučemo, prepoznamo i zadržimo zaposlenike koji angažirano doprinose ostvarivanju organizacijske svrhe i vizije”, navodi Smailagić.

Solana d.d. Tuzla već dugi niz godina dokazano baštini poslovnu filozofiju koja je u skladu sa principima društvene odgovornosti i socijalne osjetljivosti kroz podršku projektima koji su vezani za interese šire društvene zajednice. U junu je svečano otvorila prvi Showroom “SlaniFaniLand” u objektu RK Tuzlanka.

D.K.

Iz "Lukavac Cementa..."

Održan "Dan Otvorenih Vrata 2022"

Okupilo se više od 2000 posjetilaca svih uzrasta

U krugu kompanije "Lukavac Cement" održan je 12. po redu "Dan otvorenih vrata". Nakon dvogodišnje pauze okupilo se više od 2000 posjetilaca svih uzrasta koji su uživali u prelijepom danu i dobroj zabavi.

"Organizacijom ove tradicionalne manifestacije želimo doprinijeti ljepšem i ugodnijem življenju u našoj lokalnoj zajednici. Uz druženje, korisne radionice, sportske aktivnosti i druge sadržaje gradimo uzajamno poštovanje i povjerenje te zajedno stvaramo nove vrijednosti u okruženju u kojem živimo i poslujemo. Vrlo smo sretni da smo opet otvorili vrata naše fabrike, i zahvaljujemo svim našim sugrađanima i sugrađankama na posjeti – kazao je Nihad Begić, izvršni direktor za komercijalne poslove i marketing. Na zelenim površinama Lukavac Cementa odvijali su se sportski turniri u fudbalu i odbojci, priređena je biciklijada, igre na pijesku, kao i niz drugih aktivnosti. A najmlađi su uživali u brojnim zabavnim

priredbama. Posebnu pažnju im je privukla dječija predstava „Princeza na zrnju graška“, ples malih balerina, mini disko, ali i druženje s maskotama i drugim učesnicima šarenog defilea. Kroz interaktivne i kreativne eko, likovne i "Uradi sam" radionice svi su mogli isprobati svoje vještine i steći nova znanja. Lukavac Cementa kao društveno odgovorna kompanija i na ovaj način pokazuje da se istinski zalaže za dobrobit svoje lokalne zajednice u skladu s principima održivog razvoja i otvorenosti.

Iz Banovića...

U Banovićima će se graditi najjača solarna elektrana u BiH

Proizvodit će struju za rudnik

Početkom iduće godine u Banovićima bi trebala početi izgradnja najjače solarne elektrane u Bosni i Hercegovini, potvrdio je za Klix.ba načelnik te općine Bego Gutić. Kako se saznaje, proizvedena električna energija inicijalno će se koristiti za rad tamošnjeg rudnika uglja. Elektroprivreda Bosne i Hercegovine i Općina Banovići ulaze u zajednički projekt izgradnje solarne elektrane u ovoj općini koja je poznata po tradicionalnoj proizvodnji uglja. Prema prvim informacijama, vrijednost investicije je 15 miliona konvertibilnih maraka. Kako je za Klix.ba kazao načelnik Banovića Bego Gutić, solarna elektrana bi trebala biti jačine do deset megavati te će po svojim karakteristikama biti najjača ovakve vrste u Tuzlanskom kantonu, ali i Bosni i Hercegovini. "Za deset do 15 dana očekujemo zvanično potpisivanje ugovora s Elektroprivredom BiH jer su

nam ostala na dogovaranju još dva detalja. Čim to dogovorimo, zvanično ćemo objaviti potpisivanje dokumenta. Oni su investitori, a mi im za izgradnju te solarne elektrane dajemo zemljište na korištenje u vremenskom periodu od 25 godina", kazao nam je Gutić. Prema trenutnim tržišnim cijenama vrijednost investicije je okvirno 15 miliona konvertibilnih maraka, a prema Gutićevim riječima, nakon potpisivanja ugovora Elektroprivreda BiH će odmah objaviti tender za projektovanje elektrane i izvođača radova. "Mi smo insistirali da električna energija proizvedena u ovoj elektrani bude direktno usmjerena Rudniku mrkog uglja u Banovićima, s obzirom na to da se radi o zemljištu koje je u općinskom vlasništvu, a nalazi se u neposrednoj blizini pogona rudnika, površinskog kopa i transportnog sistema. Prema trenutnim informacijama, otprilike će tako i biti", otkrio nam je Gutić. Dugoročno, ovaj projekt bi pozitivno mogao utjecati na banovički rudnik u vidu ušteda novca koji je namijenjen za električnu energiju, a s druge strane Gutić ističe da se šalje i pozitivna poruka vezano za proizvodnju "zdrave, odnosno zelene" energije. "Pokazujemo da se to može raditi i u 100-postotnim rudarskim sredinama. Cilj nam je da razbijamo tabue jer smo mi ušli i u određene projekte energetske dekarbonizacije sa Svjetskom bankom i UNDP-ijem te i na ovaj način šaljemo poruku da možemo uspjeti u proizvodnji čiste zelene energije kao općina koja je ovisna o rudarstvu i rudniku", naglasio je Gutić. Ukoliko se sve bude odvijalo predviđenom dinamikom, početkom iduće godine mogla bi početi izgradnja solarne elektrane, a rok za završetak radova je 18 mjeseci. Instalacija elektrane predviđena je na lokalitetu Selo II – Mjesna zajednica Banovići Selo.

D.K.

Privreda TK na sajmu u Bihaću...

Održan 19. sajam “Ekobis 2022”

Održani i 2. međunarodni sajam turizma - “EKOTOUR”, te 2. međunarodni sajam obrta - 200 izlagača iz Srbije, Hrvatske, Slovenije, Slovačke i Bosne i Hercegovine – Organizator Privredna komora USK

U organizaciji Privredne komore USK i uz pokroviteljstvo Vlade USK, u Bihaću je održan i 19. međunarodni sajam ekologije “Ekobis 2022”. Sajam je otvoren porukom kako je sajmište na Gradskoj otoci u Bihaću zapravo iz godine u godinu idealno mjesto za razvoj poslovnog ambijenta u ovom dijelu Bosne i Hercegovine. U okviru ovogodišnjeg EKOBIS-a održan je i 2. međunarodni sajam turizma - “EKOTOUR”, te 2. međunarodni sajam obrta.

“Iza nas je 19 godina velikog truda i rada, odnosno sada već respektabilna tradicija po mnogo čemu posebne sjamske manifestacije. Rezultat svega je prepoznatljivost EKOBIS-a kao brenda regionalnog karaktera. Dokaz tome je i ovogodišnje prisustvo više od 200 izlagača iz Srbije, Hrvatske, Slovenije, Slovačke i Bosne i Hercegovine, na 92 izložbena i prodajna štanda. Kada već govorimo o brojkama, moram pomenuti da se u ovih 19 godina u Bihaću predstavilo 3.820 izlagača iz 18 zemalja svijeta. Uspješno je realizirano više od 650 pratećih događaja, a Sajam je posjetilo oko 270. 000 posjetitelja”, izjavio je Enes Ružnić predsjednik Privredne komore USK.

Sadržajem i pratećim događajima, Sajam je bio posvećen brojnim aktuelnim ekološkim, privrednim, poljoprivrednim i turističkim dešavanjima i pitanjima.

Suorganizator sajma bio je Grad Bihać, a partneri Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vanjskotrgovinska komora BiH, Privredna/ Gospodarska komora Federacije BiH, JP Nacionalni park Una i Obrtnička komora USK.

U okviru 19. međunarodnog sajama ekologije - EKOBIS 2022, u restoranu “Obala” hotela “Opal Exclusive”, a pod pokroviteljstvom Vanjskotrgovinske/Spoljnotrgovinske komore BiH, održana je tradicionalna Večer izlagača, pokrovitelja i partnera prilikom koje su dodijeljene sajamske nagrade i priznanja. Posebno priznanje za podršku 19. međunarodnom sajmu ekologije “Ekobis 2022”, uručeno je pokrovitelju, suorganizatoru i partnerima sajma a dodijeljene su sajamske nagrade za najbolji kolektivni nastup, najbolje uređen unutrašnji prostor, najbolje uređen vanjski prostor, ukupan dojam nastupa i prezentaciju proizvoda, najbolju

turističku ponudu, posebno priznanje za doprinos organizaciji i razvoju međunarodnog sajma te priznanja za kvalitet živežnih namirnica.

Ovogodišnji sajam “Ekobis 2022” obilježio je i bogat program pratećih sadržaja kao što je bila prezentacija Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, pod nazivom “Perspektiva jačanja poljoprivrednog sektora kroz klstersko udruživanje”.

“H2-Gorivo budućnosti” bila je centralna tema ovogodišnjeg sajma “Ekobis 2022”. U sklopu teme, održano je nekoliko prezentacija koje su govorile o održivim izvorima energije i alternativnim vrstama goriva. Organizator panela bila je EMT Solar doo Bosanska Krupa.

„Uloga sajamske industrije u razvoju turizma“

U Privrednoj komori USK, gdje su realizovani svi prateći sadržaji, održana je i panel diskusija na temu „Uloga sajamske industrije u razvoju turizma“. U diskusiji su učestvovali i svoje stavove o temi iznijeli Enes Ružnić predsjednik Privrede komore USK, Marko Šantić potpredsjednik Privredne/ Gospodarske komore FBiH, Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla, Amarildo Mulić direktor JP Nacionalnog parka Una i Armin Amidžić direktor Turističke zajednice Bihać. Razgovaralo se o značaju održavanja sajamskih aktivnosti generalno za razvoj privrede, povezivanje privrednika, ostvarivanje novih kontakata, posebno kada je u pitanju turizam kao tema panela. Istaknuta je prednost

direktnog kontakta, susreta, razgovora i dogovora privrednika na sajamskoj manifestaciji u odnosu na sve pokušaje da se sajmovi održe virtualno, na online platformama, što se pokazalo neuspješnim i nepopularnim metodama. Kako je rečeno na panelu, i turizam i sajamska industrija su uz ugostiteljstvo imali najveći pad, bili su najviše izloženi uticaju pandemije. U oblasti turizma je generalno zabilježen pad od 60%, prihodi od noćenja straih turista oko 90%, brojne sajamske manifestacije nisu se održale, neke su se uspjele oporaviti, nastaviti rad, neke su ugašene, no i pored svei nedaća koje je donijela pandemija, u ove dvije oblasti se uspjele prebroditi korona krizu, vratiti se na neke pokazatelje od prije pandemije, krupnim koracima se ide na statističke podatke iz 2019. godine. O tome da li je ovim kriznim momentima bilo pomoći nadležnih, da li je bila dovoljna pomoć vlada i vlasti u prebrođavanju poteškoća i generalno, te ima li i je li dovoljna pomoć vlasti razvoju turizma i sajamske djelatnosti, panelisti su iznijeli svoje mišljenje. Nije bilo šire diskusije na ovu temu jer panelu nisu prisustvovali predstavnici vlasti pa su gosti ostali uskraćeni za odgovore o eventualnim planovima za razvoj turizma, o podrškama sajamskim manifestacijama. Razgovaralo se i o tome da li sajamska industrija posvećuje dovoljno pažnje turizmu, da li turistički radnici ulažu dovoljno napora da se djelatnost turizma pozicionira na sajamskim manifestacijama onako kako bi to trebalo i kako je to slučaju u zemljama okruženja, radi li se u okviru sajмова, aktivnosti u programima rada turističkih zajednica i ureda, privrednih, obrtničkih komora, asocijacija, udruženja na promociji domaćeg proizvoda, koliko smo mi u BiH a i koliko je region svjestan važnosti turizma kao najbrže rastuće grane svjetske ekonomije koja utiče na ekonomske, ekološke, socijalne i kulturne aspekte života, grane koja veže najviše ostalih industrijskih grana i doprinosi njihovom razvoju. Gosti panela su dobili i informacije o turističkim pokazateljima vezanim za Bihać i USK, za do sada poduzete aktivnosti i planove za naredni period JP Nacionalni park Una a sve u cilju promovisanja domaćih turističkih destinacija i proizvoda i njihovog pozicioniranja na turistickoj mapi regiona. Razmijenjena su iskustva i saznanja o tome šta je to što bi u narednom periodu sajamska industrija trebala uraditi da bi se unaprijedila turistička djelatnost u BiH i regionu. Istovremeno, date su preporuke, savjeti turističkim djelatnicima šta i kako da se bore da turizam u okviru sajma dobije onaj prostor, platformu, značaj koji zaslužuje i koji treba da ima ukoliko se očekuje da turizam bude industrijska grana koja donosi prosperitet zajednici, gradu, kantonu, državi, regionu, ukoliko želimo stvoriti platformu za razvoj i privlačenje stranih investicija a koje bi u konačnici omogućile otvaranje novih radnih mjesta i zaustavile odlazak mladih sa ovih prostora.

Upis dijelova NP Una u UNESCO Registar prirodne baštine

Nacionalni park UNA je organizovao prezentaciju "Procedure i realizacija aktivnosti upisa Milančevog buka sa kompleksom sedrenih barijera i slapova u mjestu Martin Brod u području NP Una u UNESCO Registar prirodne baštine".

Na skupu u organizaciji VisitBihac, govorilo se o novoj turističkoj signalizaciji u gradu Bihaću. Poljoprivredni zavod USK je organizovao prezentaciju o kontroli širenja ambrozije na području USK pod nazivom "Zaustavimo ambroziju".

U okviru 19. međunarodnog sajma ekologije "Ekobis 2022" održano je finalno takmičenje Eko kviza "Una i ekologija - EKOBIS". Eko kviz tradicionalno organiziraju Unski smaragdi u suradnji sa JP Nacionalni park UNA, Pedagoškim zavodom Unsko-sanskog kantona i Privrednom komorom Unsko-sanskog kantona.

Kantonalna privredna komora Tuzla je kao i u prethodnim godinama, kao plod izuzetno kvalitetne međukomorske saradnje, rezultat dobrih odnosa komora Bihać i Tuzla, postavila zajedničku izložbenu postavku na sajmu "Ekobis 2022". Ovoga puta, na zajedničkom izložbenom prostoru pod nazivom „Privreda TK“, predstavljeno je 47 firmi, članica Kantonalne privredne komore Tuzla: Fana Srebrenik, Mlin Nezić Gradačac, Solana Tuzla, TQM Lukavac, "Lović & Co" Lukavac, Imel – Milo selo Lukavac, Eko život Tuzla, Ljubavna priča Tuzla, Finra Tuzla, Cips Tuzla, Tehnograd Tuzla, Vertigos Tuzla, Borplastika Tuzla, Zeka komerc Gračanica, Tehna Gračanica, Wortmann Tinja, Tuzla Kvarc, Radius Gračanica, Corn flips Srebrenik, Cydonia Gračanica, Turistička agencija „Golden tours“ Tuzla, Turistička agencija „Partner travel“ doo Tuzla, Turistička agencija „Kompas“ Tuzla, Turistička agencija „In tour“ Tuzla, Turistička agencija „Transturist“ Tuzla, Turistička agencija "Guverner turist" doo Tuzla, Piemonte Tuzla, Lerim Lukavac, Aronija Okanović Tuzla, Adriatic osiguranje Tuzla, Euroherz osiguranje Tuzla, Triglav osiguranje Tuzla, Pašnjak Tuzla, Nova Banka Tuzla, "Annoa" Tuzla, "Azos" doo Tuzla, MiBospo Tuzla, "Porta Naturae" d.o.o. Srebrenik, JKP "Pannonica" d.o.o. Tuzla, UR Etno Restoran Bardak, Turistička organizacija Grada Tuzla, Grupacija pčelara TK, Grupacija gljivara TK, Alpha smart energy Tuzla, Grin Gračanica, Old Story Tuzla, MamaMia Tuzla.

Upriličen je i sastanak predstavnika Kantonalne privredne komore Tuzla sa predstavnicima Turističke organizacije Grada Kragujevca. Dogovoreno je poduzimanje aktivnosti na povezivanju privrednika Tuzlanskog kantona i Kragujevca te kao znak spremnosti na kvalitetnu saradnju u narednom periodu, nastup Komore sa svojim članicama već u novembru na sajmu turizma u Kragujevcu. Domaćin i organizator sastanka bio je Amarildo Mulić direktor JP Nacionalni park Una.

Pripremio: Dino Kalesić

„Privreda TK“ u Modriči...

„11. sajam privrede Modriča 2022“

Kantonalna privredna komora Tuzla na sajmu u Modriči

U Modriči je početkom septembra održan „11. sajam privrede Modriča 2022“. Jedna od najvažnijih privrednih manifestacija na području opštine Modriča održana je u JU Kulturno sportskom centru, a dio sajma iz oblasti poljoprivrede smješten je na poligonu ispred sportske dvorane. Organizatori sajma bili su opština Modriča i Razvojna agencija opštine Modriča, u saradnji sa modričkim privrednicima, preduzetnicima i poljoprivrednim proizvođačima, a ove godine po prvi put partner u organizaciji sajma je i Kraljevina Norveška. Pored predstavljanja preduzeća raznih djelatnosti, važan dio Sajma bili su poljoprivredna i turistička ponuda. Poljoprivredni proizvodi, mehanizacija i usluge značajni su za proizvođače i preduzetnike Opštine Modriča kao i

gostujuće izlagače i posmatrače, jer je poljoprivreda važan potencijal opšteg razvoja. Pčelari i pčelinji proizvodi, te ponude turističkih agencija uvijek privlače posebnu pažnju, sve bogatijom i konkurentnijom ponudom. Konferencije i razgovori privrednika o aktuelnim tematskim sadržajima iz oblasti proizvodnje i usluga, uz bogat kulturno-zabavni program pokazuju posvećenost organizatora Sajma boljim ostvarenjima privrednika, ali i dobrom gostoprimstvu. Izlagačima je na raspolaganju bilo 1000 m² opremljenog izložbenog prostora unutar Kulturno-sportskog centra i više 5000 m² vanjskog sajamskog prostora, natkrivenog i otvorenog. I ova manifestacija je potvrdila svrhu sajma, da stvara i promoviše preduzetnički duh, poveže privredne subjekte sa različitih područja, te poveća konkurentnost privrednog sektora i privredni razvoj. Sajam je okupio finansijske institucije, nevladine organizacije i razvojne agencije koje pružaju podršku razvoju malog i srednjeg preduzetništva, uz medijsku promociju. Prvog dana sajma proglašeni su pobjednici izložbe stočarstva i uručene nagrade. U okviru drugog dana sajma Modriča 2022. godine održana je konferencija „Promocija žena u preduzetništvu“ i promocija novoosnovanog Udruženja preduzetnica „Iskra“ Modriča. Prema riječima direktorke Razvojne agencije opštine Modriča Snježane Vujić, na ovogodišnjem sajmu svoje proizvode i usluge je predstavilo ukupno 240 izlagača, 140 iz oblasti privrede i 100 iz oblasti poljoprivrede, iz Srbije, Federacije BiH i Republike Srpske. Kantonalna privredna komora Tuzla je u okviru zajedničke izložbene postavke pod nazivom „Privreda TK“, na ovoj sajamskoj manifestaciji predstavila oko 20 firmi članica grupacija okupljenih u Udruženje za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla.

„Privreda TK“ u Tešnju...

Održan 16. međunarodni sajam privrede „Tešanj 2022“

Kantonalna privredna komora Tuzla prvi puta na sajmu u Tešnju

Šesnaesti međunarodni sajam privrede „Tešanj – 2022 održavan je krajem septembra na lokalitetu Kraševo DC – Carina Tešanj. Na ovogodišnjem sajmu upriličen je bogat konferencijski program. Pored ceremonije svečanog otvaranja, održan je niz popratnih manifestacija, panela, panel diskusija, kao i prezentacije banaka i osiguravajućih društava. U konferencijakom dijelu navedenog privrednog događaja upriličeno je i potpisivanje Memoranduma o saradnji sa BBI bankom. Sajam su na svečanoj ceremoniji otvorili zamjenik predsjedavajućeg Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Denis Zvizdić, premijer Federacije BiH Fadil Novalić, premijer Zeničko-dobojskog kantona Mirnes Bašić, rezidentni predstavnik Međunarodnog monetarnog fonda za BiH Andrew Jewell, ambasador Rumunije u BiH Anton Păcurețu te Semir Kantić, predsjednik Udruženja privrednika „Biznis centar Jelah-Tešanj“ koje je i organizator ovog sajma.

„Tešanjki sajam je, zaista, jedan od najboljih modela za predstavljanje privrede BiH i pokazivanje njene snage i komparativnih prednosti regionalnim i međunarodnim partnerima“, poručio je rumunski ambasador Păcurețu, koji je izrazio zadovoljstvo što je njegova zemlja ove godine zemlje-partner. Sajam je okupio veliki broj izlagača, privrednih subjekata iz Bosne i Hercegovine, kao i inostranih privrednih subjekata. S obzirom na dvogodišnju pauzu zbog Covid-19, Sajam je nadmašio očekivanja organizatora, te prevazišao prethodno održani Sajam u 2019. godini u pogledu broja učesnika i broja posjetilaca. Na 5.000 m² zatvorenog i preko 10.000 m² otvorenog izložbenog prostora, svoje proizvode i usluge prezentovalo je preko 300 izlagača iz više od 10 zemalja. „Osim što nosi epitet međunarodnog karaktera, Sajam je pokazao kako su Tešanj i tešanjka privreda pokretač svih pozitivnih privrednih procesa. Energija koja je proizašla, kao i reakcije i zaključci, kako izlagača, tako i posjetilaca, relevantan su pokazatelj opravdanosti održavanja ove privredne manifestacije koja predstavlja izvrsnu platformu za

povezivanje, ne samo privrednog sektora, nego i gradova, kao i regiona, te daje na značaju povezivanja kompanija u regionu stvarajući pretpostavke za efikasniji uticaj na kvalitetniji poslovni ambijent", saopćeno je iz Udruženje privrednika „Biznis centar“ Tešanj organizatora sajma.

Kantonalna privredna komora Tuzla po prvi puta je izlagala na sajmu u Tešnju. Tradicionalnu zajedničku postavku pod nazivom „Privreda TK“, sačinjavalo je više od 50 firmi članica Komore: „Eko život“ Tuzla, „TQM“ Lukavac, „Terme Ozren“ Petrovo, „Golden tours“ Tuzla, „Centralno grijanje“ dd Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Turistička organizacija Grada Tuzla, „FinRa“ Tuzla, „Radius“ Gračanica, „Lović & CO“ Lukavac, „Portanaturae“ Srebrenik, „Aronija Okanović“ Tuzla, „Nova banka“ Banjaluka PJ Tuzla, „Voćar“ Brčko, „Mlin Nezić“ Gradačac, „Fana“ Srebrenik, „Corn flips“ Srebrenik, „Piemonte“ Tuzla, Hotel „Vertigos“ Tuzla, Hotel „Tehnograd“ Tuzla, „Borplastika Eko“ Tuzla, „Imel“ doo Lukavac, „Alpha smart energy“ doo Tuzla, „Yavuz company“ Srebrenik, „Wortmann Metal“ Tinja, „Cydonia“ Gračanica, MI „Prima VIP“ Orašje, „Tehno-Beton“ doo Gračanica, „Solana“ dd Tuzla, Restoran „BardaK“ Đurđevik, Zeka komerc Gračanica, Tuzla Kvarc, Partner travel“ doo Tuzla, Turistička agencija „Kompas“ Tuzla, Turistička agencija „In tour“ Tuzla, TA „Guverner turist“ doo Tuzla, Lerim Lukavac, Adriatic osiguranje Tuzla, Euroherz osiguranje Tuzla, Triglav osiguranje Tuzla, „Annoa“ Tuzla, JKP „Pannonica“ d.o.o. Tuzla, Grin Gračanica, Old Story Tuzla, Mama Mia Tuzla, „Pašnjak“ doo Tuzla, „Transturist“ Tuzla, „MiBospo“ Tuzla, „AgroLife“ Mionica, Grupacija proizvođača gljiva i komposta TK.

„Privreda TK“ u Zagrebu...

Održan 49. sajam „Ambienta“

Kantonalna privredna komora Tuzla ponovo na sajmu Ambienta u Zagrebu

Nakon nekoliko godina pauze, Kantonalna privredna komora Tuzla ponovo je predstavila Privredu TK na sajmu „Ambienta“ u Zagrebu. Početkom oktobra, održan je 49. međunarodni sajam namještaja, unutarnjeg uređenja i prateće industrije Ambienta 2022. Na Zagrebačkom velesajmu, zamjenik gradonačelnika Luka Korlaet otvorio je ovu regionalno značajnu sajamsku manifestaciju koja je i ovoga puta, kao i u prethodnih 48, predstavila kvalitetan izlagački program potvrđujući status središnjeg poslovnog događaja drveno-prerađivačke industrije i proizvodnje namještaja sa sadržajnim fokusom na unutrašnjem uređenju, dizajnu i pratećoj industriji. Na ovogodišnjem sajmu učestvovalo je više od 140 izlagača iz 12 zemalja koji predstavljaju namještaj i unutrašnje uređenje, design zone, građenje i opremanje, Art Fair i HoReCa na površini od 6500 m² u paviljonu 5. Organizator, menadžment i jedna iskusna, stručna i spremna ekipa Zagrebačkog velesajma, posebnu zahvalnost su ove godine uputili Talijansko hrvatskoj gospodarskoj komori i veleposlaniku Talijanske Republike u Republici Hrvatskoj Nj. E. Pierfrancescu Saccou, koji su prepoznali značaj sajma i koji su svojim sudjelovanjem doprinijeli njegovoj uspješnosti.

„Ambienta se kroz godine prometnula u pokret za hrvatsku drvenu industriju, pozicionirala se kao komunikacijska platforma za sve povezane industrije koje se bave aspektima stanovanja, od izgradnje do opremanja i uređenja objekata, preko dizajna i umjetnosti, kao i posebne ponude za ugostiteljsko uslužnu djelatnost.“, naglasila je ravnateljica Zagrebačkog velesajma Renata Suša. Na otvorenju Ambiente uz zamjenika Korlaeta, zamjenika Medveda i ravnateljicu Sušu, prisustvovali su i obišli izložbeni prostor i veleposlanik Talijanske Republike u Republici Hrvatskoj Nj. E. Pierfrancesco Sacco i državni tajnik Ministarstva poljoprivrede Šime Mršić. Pored izlagačkog segmenta i predstavljanja noviteta, posjetioci ovogodišnje

Ambiente su mogli uživati u cjelovitom stručnom i edukativnom programu. Organizovana je dvodnevna konferencija Hrvatske komore arhitekata „Standard i cijena arhitektonskih usluga“ kao i predavanje stručnjaka Energetskog instituta Hrvoje Požar na aktuelnu temu „Učinkovito korištenje energije u kućanstvu“ a predstavljena je i aplikacija „Provjera učinkovitosti uređaja“. Mjesto više tražilo se za konferenciju „Build your business“ udruge Glas poduzetnika, a koja je za cilj imala informisanje poduzetnika iz graditeljstva, arhitekture, uređenja interijera i eksterijera te studenata i budućih poduzetnika o načinima vođenja poslovanja, protupotresnim sistemima gradnje, vještinama pregovaranja, kao i marketingu i odnosima s klijentima. Partner sajma Talijansko hrvatska gospodarska komora organizirala je Okrugli stol „Čovjek u središtu projektiranja“ uz prisustvo tri renomirana talijanska arhitekta. „Ambienta“ je još jednom po 49. put, dala potvrdu da je savršeno mjesto za traženje inspiracije, upoznavanje s najnovijim inovacijama i trendovima u industriji namještaja, razmjenu mišljenja i iskustava sa firmama i stručnjacima u industriji. Kao takva, idealna je platforma za promociju i uspostavljanje važnih poslovnih kontakata izlagača s izvođačima kao i za individualne kupce koji žele udahnuti dašak svježine u interijer svog doma.

Kantonalna privredna komora Tuzla je za svoje članice ove godine obezbijedila izložbeni prostor, organizovala zajedničku postavku „Privreda TK“ na kojoj su se predstavili: „Senex“ Čelić, „Lović&CO“ Lukavac, „Izazov“ Kalesija, „Renesansa“ Živinice, „OFF set“ Tuzla „Jeesa“ Živinice, „Kavgico“ Živinice, „Radius“ Gračanica, „Vertigos“ Tuzla, „Tuzla kvarc“, „Tehnograd company“, „Bosfor stil“ Živinice, „Yavuz Baucentar“ Živinice i kao gost na zajedničkoj postavci firma „Artisan“ Tešanj.

Pripremio: Dino Kalesić

“Privreda TK” u Gradačcu...

“49. međunarodni Sajam šljive”

Kantonalna privredna komora Tuzla i ove godine na sajmu u Gradačcu

U Gradačcu je održan 49. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajam šljive u Gradačcu na kojem su se predstavili izlagači iz BiH, Hrvatske, Srbije, Crne Gore i Turske. Svoje proizvode i usluge prezentovali je oko 300 izlagača na 5000 kvadratnih metara otvorenog i zatvorenog prostora. Izloženi su sajamski eksponati nekih od najznačajnijih proizvođača i prerađivača poljoprivrednih proizvoda, predstavile su se brojne organizacije i institucije koje podržavaju i promoviraju ovu privrednu granu. **“Veoma smo zadovoljni i sudeći po reakcijama izlagača, zvaničnika i posjetilaca ovogodišnji sajam je bio veoma uspješan. Mislim da smo uspjeli osvježiti ideju da ovo nije lokalni već bosansko-hercegovački privredno-turistički događaj. Svi su dobro prezentovali svoje proizvode. U razgovoru sa izlagačima saznao sam da su imali izuzetno dobru promociju i prodaju te ugovorili plasman proizvoda”**, kazao je Ensar Mešanović, direktor “Sajma šljive 2022” i voditelj ureda Turističke zajednice grada Gradačca koja je bila organizator ove najstarije specijalizovane manifestacije u Bosni i Hercegovini. Posjetioci su mogli vidjeti prezentacije najnovijih proizvoda i usluga iz oblasti proizvodnje i prerade hrane i pića, poljoprivredne mehanizacije i zaštitnih sredstava. Pored toga, poljoprivrednici su imali priliku saznati neke od najvažnijih informacija i preporuka za uspješno bavljenjem agrarom a jedna od tema je bila i ruralni turizam. Profesori sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Tuzli održali su radionicu na kojoj se govorilo o savremenim trendovima u ruralnom turizmu. Na tradicionalnom stručnm savjetovanju u organizaciji Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta iz Sarajeva govorilo se o regenerativnoj poljoprivredi i Zelenoj agenda za Zapadni Balkan. U sajmištu je održan niz okruglih stolova, kolektivnih izložbi i prezentacija programa iz područja poljoprivrede i biznisa. Obrtnička komora TK je organizovala okrugli sto na kojem je istaknut nedostatak radne snage. Zaključeno je kako je neophodan rad na poboljšanju poslovnog ambijenta u BiH ali i upućen zahtjev za pojednostavljenjem procedure i postupka pri zapošljavanju stranaca.

“I ove godine pokrovitelji Sajma šljive su bili vlade Federacije BiH, Tuzlanskog kantona i Kantona Sarajevo bez čije pomoći, uz partnerstvo sa Gradom Gradačac, ova tradicionalna manifestacija ne bi mogla biti ovako dobro

organizovana. Imamo obećanja da će se graditi novo sajmište, jer ovaj prostor više ne može zadovoljiti potrebe i kapacitete za organizaciju jedne ovakve sajamske manifestacije. Vlada Kantona Sarajevo spremna nam je ustupiti projekat za izgradnju sajmišta, a gradonačelnik Gradačca Edis Dervišagić je rekao da će Grad obezbijediti zemljište za ovu namjenu”, rekao je Ensar Mešanović. I ove godine dodjeljene su medalje Sajma šljive za kvalitet izloženih proizvoda.

“Veoma nam je drago što smo inicirali nekoliko poljoprivrednih proizvođača da krenu u procedure registrovanja poljoprivrednih gazdinstava kako bi se pozicionirali na tržištu i konkurirali za dodijele sajamskih medalja”, istakao je direktor Mešanović. Udruženje pčelara “Pčela” Gradačac uručilo je priznanja za najbolje ocijenjene medove na 5. međunarodnom sajmu pčelarstva koji je kao podsajamska manifestacija održana u dane Sajma šljive. Na jezeru Hazna održana je “Gastro avlija”, a sajamske dane pratio je i bogat kulturno-zabavni program. Tradicionalni 49. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije – Sajam šljive zajedničkim presjecanjem vrpce su otvorili su Fadil Novalić premijer FBiH, Irfan Halilagić premijer Tuzlanskog kantona, Stjepan Mesić bivši predsjednik Republike Hrvatske i Adnan Delić ministar privrede u Kantonu Sarajevo.

Kantonalna privredna komora Tuzla je i ove godine obezbijedila izložbeni prostor za firme članice Komore i prisutna je na sajmu u Gradačcu sa tradicionalnom postavkom “Privreda TK”. Svoje proizvode i usluge, predstavili su predstavnici grupacija za mlijeko, za gljive i za pčelarstvo koje djeluju u okviru komorskog Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju. Tu su još bili: “Fana” Srebrenik, “Imel - Milo selo” Lukavac, “Corn flips” Srebrenik, “Borplastika” Tuzla, “AgroLife” doo Mionica, „FINra“, „Lović&Co“ Bistarac, “Eko život” Tuzla, “TQM” Lukavac, “Triglav osiguranje” podružnica Tuzla, “Tehnograd company” Tuzla, Hotel “Tehnograd” Tuzla, Hotel “Vertigos” Tuzla, Borplastika Eko“ Tuzla, „Radius“ Gračanica, „Wortman metal” Tinja, „Bosfor“ Živinice, „Tehna“ Gračanica, “Solana” Tuzla, “Aronija Okanović” Tuzla, “Pašnjak” Tuzla.

D.K.

Najava sajamskih manifestacija...

Banjaluka: "Jesenji sajam 2022", 10-12. novembra

Od 10. do 12. novembra u Banjaluci će biti održan "Jesenji sajam 2022". U prostoru Banjalučkog velesajma, biće upriličeni 25. međunarodni sajam hrane i pića, 25. međunarodni sajam lova, ribolova, ekologije i sporta te 25. međunarodni sajam turizma i ugostiteljstva.

Tokom tiri dana trajanja sajma, firme i njihovi partneri imat će priliku izložiti svoje proizvode, predstaviti najnovije u ponudi proizvodnje i usluga. Pored stalne izložbene postavke, u okviru manifestacije bit će, između ostalog, pripremljen i bogat sadržaj pratećih sajamskih manifestacija, sastanaka, promocija, prezentacija, okruglih stolova. Više informacija o predstojećoj manifestaciji dostupno je na web stranici www.blsajam.com.

Namjera organizatora je da na najefikasniji mogući način, omogući što većem broju privrednika da se predstave učešćem na nekoj od manifestacija Jesenjeg sajma.

Sajamski prostor se iz dana u dan prilagođava trendovima u marketinškom predstavljanju kako po sadržaju tako i po opremljenosti. Inače, u prostoru Banjalučkog velesajma prvi sajmovi su se održali 1996. godine i do danas ovaj prostor slovi za lokaciju na kojoj je održan najveći broj privrednih manifestacija u Bosni i Hercegovini.

Kragujevac: 13. „Međunarodni sajam turizma i seoskog turizma“, 24-26.11

13. Međunarodni sajam turizma i seoskog turizma održaće se od 24. do 26. novembra na Šumadija sajmu u Kragujevcu. Organizatori ove manifestacije su „Šumadija sajam“ i Gradska turistička organizacija „Kragujevac“. U cilju predstavljanja turističkih potencijala Srbije i zemalja regiona, „Međunarodni sajam turizma i seoskog turizma“ u Kragujevcu okupiće i ove godine brojne izlagače, nacionalne, regionalne i lokalne turističke organizacije, turističke agencije koje će predstaviti objedinjenu ponudu za zimu 2022/2023, hotelijere, turističke centre, banjska lječilišta, seoska domaćinstva i poljoprivredna gazdinstva, vinarije itd. Za posjetioce i izlagače biće organizovani brojni stručni i zabavni sadržaji. Potrudimo se da i ove godine obezbijedimo sagovornike iz institucija nadležnih za rešavanje problema sa kojima se suočava turistička privreda i obezbijedimo predavače koji će nam ukazati na mogućnosti obezbjeđivanja dodatnih

izvora finansiranja poboljšanja kvaliteta usluge. Tokom tri sajamska dana stručni žiri u kojem će biti predstavnici nadležnih republičkih institucija i lokalnih turističkih organizacija izabraće najuspešnije izlagače i posljednjeg dana Sajma biće dodjeljene nagrade u nekoliko kategorija. Do skorog viđenja na „Sajmu turizma i seoskog turizma“ u Kragujevcu, srdačno Vas pozdravljamo! Dobro nam došli!

Sarajevo: 8. Sajam privrede 8-11.12.

Zadovoljstvo je obavijestiti Vas da KJP Centar "Skenderija" - Sarajevski sajam organizuje 8. Sajam privrede, poljoprivrede i zanatstva & 45. Sajam roba široke potrošnje u terminu od 8. do 11. decembra 2022. godine.

Pozivamo vas da budete sastavni dio zajedničke postavke privrede Tuzlanskog kantona na ovim značajnim međunarodnim sajamskim manifestacijama na kojima Kantonalna privredna komora Tuzla organizuje i sufinansira zajednički nastup, zajedničku postavku "Privreda TK", za svoje članice, bez dodatnih troškova izlagača.

Pozivamo vas da prihvatite naš poziv i doprinesete uspješnom predstavljanju privrede Tuzlanskog kantona na svim sajamskim manifestacijama na kojima Kantonalna privredna komora Tuzla bude organizovala zajednički nastup. Molimo da nam se javite za sve dodatne informacije, kontakt osoba je Dino Kalesić: 061/164-311. Prijavni materijal na www.kpktz.ba.

Dino Kalesić, sekretar Udruženja za trgovinu,
ugostiteljstvo i turizam
- Rukovodilac Sektora za edukaciju, promociju,
regionalnu saradnju i odnose s javnostima

Priznanja članicama Komore...

Zlatni BAM za Novu banku

Dodjeljena priznanja na tradicionalnoj manifestaciji Večer bankara

Najuspješnijim bankama u Bosni i Hercegovini, na tradicionalnoj manifestaciji Večer bankara, uručena su priznanja Zlatni BAM, koja, na osnovu izvještaja nezavisnih revizora za poslovanje u prethodnoj godini, dodjeljuje finansijsko-poslovni magazin Banke i Biznis u BiH.

Nova banka a.d. Banja Luka dobitnik je Zlatnog BAM-a, dodijeljenog u kategoriji banaka sa najvećim iznosom aktive sa pretežno domaćim kapitalom. Kao potez godine prepoznata je kupovina Sberbank a.d, što je nagrađeno posebnom plaketom koja je plod ocjenjivačkog rada žirija sačinjenog od novinara i stručnih saradnika magazina Banke i Biznis. Za Novu banku priznanja su uručena predsjedniku Uprave Siniši Adžiću.

Godina 2021. posebno je značajna za Novu banku, jer su ostvareni najbolji pokazatelji poslovanja od njenog osnivanja. U ovoj godini aktiva Banke dostigla je iznos od 2,5 milijarde KM, što predstavlja rast od 10% u odnosu na prethodnu godinu. Uz aktivnu Banku rastao je i procenat korištenja svih proizvoda Banke, ali i broja korisnika. Jedna je od klijentima najdostupnijih banaka, jer posluje u okviru 64 organizacione jedinice, sa mrežom preko 110 bankomata i sa ponosom uslužuje više od 200 000 klijenata. Stručna javnost prepoznala je da je Nova banka, preuzimanjem Sberbanke, ojačala poziciju na tržištu Bosne i Hercegovine. Priznanja su uručena na gala večeri posvećenoj sektoru bankarstva, na kojoj su se okupili predstavnici banaka, te predstavnici udruženja, institucija i organizacija koje prate i servisiraju uspješan rad banaka koje posluju na tržištu Bosne i Hercegovine.

NLB Banci priznanje Zlatni BAM 2022.

Priznanje Zlatni BAM se tradicionalno dodjeljuje najuspješnijim bankama u BiH. Na 20. jubilarnoj „Večeri bankara“ u organizaciji magazina Banke i Biznis u Bosni i Hercegovini, tradicionalno su dodijeljena priznanja „Zlatni BAM“ za najuspješnije banke u BiH u nekoliko kategorija, a na osnovu zvaničnih izvještaja nezavisnih revizora za poslovanje. NLB Banka d.d., Sarajevo je dobitnica priznanja „Zlatni BAM“ kao najuspješnija banka u kategoriji Rast tržišnog učešća kredita, a priznanje je preuzela Lidija Žigić, predsjednica Uprave NLB Banke. Na 20. jubilarnoj „Večeri bankara“ u organizaciji magazina Banke i Biznis u Bosni i Hercegovini, tradicionalno su dodijeljena priznanja „Zlatni BAM“ za najuspješnije banke u BiH u nekoliko kategorija, a na osnovu zvaničnih izvještaja nezavisnih revizora za poslovanje. Tim NLB Banke Sarajevo je pokazao da kvalitet i predan rad donose i velike rezultate. Ponosni smo što smo dobili „Zlatni BAM“ u ovoj kategoriji, jer ovakav rast tržišnog učešća kredita moguće je ostvariti samo uz pomoć tima koji je posvećen i

usmjeren ka rezultatima. Želim istaći i da smo nastavili ovaj trend rasta i u 2022. godini, posebno u segmentu stambenog kreditiranja gdje smo za prvih šest mjeseci zabilježili rast od 8 procentnih poena. Ovo priznanje smatram potvrdom kvalitete našeg rada, a imajući u vidu sve prilike i izazove na tržištu, i potvrdom naše politike posvećenosti i poslovnog savjetovanja klijenata. Posebno se zahvaljujem cjelokupnom timu NLB Banke na doprinosu, a sigurna sam da ćemo nastaviti ostvarivati vrhunske rezultate i dalje.”, izjavila je Lidija Žigić, predsjednica Uprave NLB Banke d.d. Sarajevo. NLB Banka Sarajevo je priznanje Zlatni BAM dobila zahvaljujući najvećem zabilježenom rastu tržišnog učešća kredita za 2021. godinu te nastavila uzlaznom putanjom i u prvoj polovini 2022. godine, sa povećanjem ukupnih kredita od 3 procentna poena. Poseban rast vidljiv je u segmentu stambenih kredita od 8 procentnih poena, uz posebne aktivnosti u segmentu unapređenja prodaje.

D.K.

Projekat Konverzije Blok 3 TE Tuzla...

Blok 3 TE Tuzla bi mogao produžiti svoj vijek trajanja

Generalni direktor Elektroprivrede Bosne i Hercegovine Admir Anđelića i direktorica Kancelarije Evropske banke za obnovu i razvoj BiH su potpisali saradnju u Projektu Konverzije Bloka tri Termoelektrane Tuzla. Prema svečano potpisanom protokolu između EPBiH i EBRD vrijednom 50 miliona eura, Blok 3 TE

Tuzla trebao bi produžiti svoj vijek trajanja. Ne kroz ugalj, nego obnovljive izvore energije, odnosno biomasu iz otpadnog drveta. "Ovo je sve dio jednog šireg nastojanja da se izvrši dekarbonizacija cijele Bosne i Hercegovine. Da se utvrdi način da cijeli taj proces bude održiv, da čak osigura i uzgoj cijele te biološke mase koja će se koristiti za proizvodnju električne energije", navodi direktorica Ureda EBRD Manuela Naesl. Blok 3 je izgrađen 1966. godine, prije tačno 56 godina. Potpisivanje ovakvog ugovora s EBRD-om znači tek početak jednog novog ispitivanja, može li blok 3 više išta dati od sebe? **"Mi smo već počeli pilot projekte proizvodnje biomase na području TK, na napuštenim rudarskim područjima rudnika uglja Kreka i Rudnika Đurđevik. Dva su razloga za to, da vidimo koja je to vrsta bioamse prisutna kod nas, za ovo podneblje i druga stvar, mi to radimo po prvi put i da vidimo koji su efekti svega toga"**, rekao je Admir Anđelića glavni ravnatelj Elektroprivrede BiH.

Do nove godine cijene struje ostaju iste

Od janara moguće poskupljenje

Električna energija u ovoj godini neće poskupjeti za domaćinstva, ali, prema mišljenju stručnjaka, veća cijena je neminovna nakon prvog januara, jer su tržišne cijene energenata sve veće. Međutim, smatraju da će, i u tom slučaju, cijena za domaćinstva biti veća tek nekoliko procenata, dok se za privredu može očekivati znatno veći rast. Iz elektroprivreda u Bosni i Hercegovini već mjesecima tvrde da do poskupljenja struje neće doći u ovoj godini, iako za to ima osnova. Mnogi vjeruju da su tome razlog predstojeći izbori i kupovina socijalnog mira, te da će poskupljenje doći nakon izbora. Nedavno su u Elektroprivredi Republike Srpske naveli da su cijene struje na tržištu podivljale. "Cijene struje su na početku godine bile 250 evra, evo danas su već 620 evra, a već se projektuje da će u prvom kvartalu, januar-februar-mart, cijene biti 950 evra, to je već Francuska izbacila na berzama. To znači da će doći do energetske kolapsa i da će struje neće biti za kupiti", izjavio je direktor EP RS Luka Petrović.

Stručnjaci ocjenjuju da je rast cijena struje neminovan, ali i tržišno opravdan.

"Od par procenata, od pet do 10 posto, ali što se tiče privrede, tu su već tržišna pravila koja djeluju i van Bosne i Hercegovine. Vidimo da su i manjkovi energije, da je velika potražnja, sve vodi ka tome da bi električna energija trebala poskupjeti, jer u zadnjih 20 godina za domaćinstva moramo priznati da su socijalne cijene električne energije", smatra stručnjak za energetiku Nihad Harbaš.

Primjera radi, Banjaluku već sad očekuje neizvjesna jesen, jer su cijene peleta i drvene sječke porasle toliko da su već stigla obavještenja za stambene zgrade koje imaju sopstvene kotlovnice da će računati u sezoni biti veći za 150 odsto. To je dovelo do toga da se oko 3500 stanova odjavilo sa ovog grijanja i priključilo na struju, što će sad napraviti problem za elektromrežu, koja taj teret neće moći podnijeti. "Možemo se sami sjetiti šta je bilo nekad u vrijeme rata kada dođe električna energija, pa svi istovremeno uključe aparate za kućanstvo, dođe do iskakanja u trafo-stanicama i do havarije", mišljenja je glasnogovornik Elektrokrajine Banja Luka Predrag Klincov. Što se tiče cijene gasa, stručnjaci ističu da bi od prvog oktobra ona trebala ostati na sadašnjem nivou ili da će se procentualno nešto malo povećati, ali za sada možemo da očekujemo mirnu jesen, osim ukoliko EU ograniči cijenu ruskog gasa i dođe do potpune obustave isporuke. "Na stolu je još uvijek onaj ugovor koji se veže za berze. Ako bi došlo do promjene ugovora i ovoga što EU najavljuje, u tom slučaju bi cijene bile takve da ne znam ko bi to onda mogao platiti, ali to je, kažem, jedan crni scenario koji za sada nije izvjestan", navodi stručnjak za energetiku Almir Bečarević.

Nadležni već sad pozivaju da se vrše uštede potrošnje, jer - bar što se tiče struje - neizvjesno je kakva će biti zima i koliki će biti obim proizvodnje.

D.K.

Rekonstruisani sportsko – rekreaciono – turistički kompleks...

Otvoren kompleks „Muška voda“ Kladanj

Za daljnji razvoj fabrike nema političkog sluha

Svečanim presijecanjem vrpce premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić je u društvu načelnika Općine Kladanj Jusufa Čavkunovića i direktora i vlasnika kompleksa „Muška voda“ Kasima Selimovića otvorio ovaj rekonstruisani sportsko – rekreaciono – turistički kompleks.

Hotel i kompleks „Muška voda“ je od centra Kladnja udaljen oko 10 kilometara, a u ranijem periodu imao je funkciju zračne banje. Njegovom rekonstrukcijom i ponovnim otvaranjem danas počinje novo doba revitalizacije turizma u Kladnju, ali i značajno proširenje turističkih kapaciteta Tuzlanskog kantona. Raniji kapaciteti Muške vode bili su prepoznati mnogo dalje od Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine. Mnoge sportske ekipe sa područja cijele bivše Jugoslavije dolazile su u Kladanj na visinske pripreme. Također, prema nekadašnjem nastavnom planu i programu obrazovnog sistema, za učenike osnovnih škola u ovom kompleksu organizirane su i višednevne „škole u prirodi“.

Premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić je kazao da prijašnje korištenje ovog kompleksa može i treba biti osnova za njegovu revitalizaciju, ali postoji i značajan prostor da se sve to i unaprijedi. Bungalovi, lovačka kuća, skijaška staza, igrališta za fudbal, košarku, odbojku i rukomet, više nego solidna su osnova za dalji razvoj.

U tom smislu, u svom obraćanju premijer Halilagić se zahvalio gospodinu Selimoviću na iskazanom interesu i želji da se očuva vrijednost i prošire postojeći kapaciteti „Muške vode“.

„Naša želja je da se kompleks „Muška voda“ na Konjuhu što prije, u svom punom kapacitetu i sjaju ponovo stavi u funkciju. Drago nam je da je investitor, gospodin Selimović prepoznao ovaj potencijal i odlučio se zadržati djelatnost, otvoriti nova radna mjesta i zaposliti radnike, a građanima prvenstveno Tuzlanskog kantona, ali i drugima, omogućiti da tokom cijele godine mogu uživati u prirodnom bogatstvu i sadržajima koje nudi ovaj kompleks. U to ime, hvala mu što je „Muškoj vodi“ podario novi život i radi na obnovi ovog značajnog brenda Tuzlanskog kantona, ali i Bosne i Hercegovine u cjelini“, rekao je na otvaranju premijer Halilagić.

Pristupni put koji vodi do Komplexa Vlada TK je proglasila od značaja za ovaj kanton te se sa značajnim sredstvima krenulo u njegovu rekonstrukciju. **„Obnova putne infrastrukture je jedan od prioriteta ove Vlade. Osim razbijanja putne blokade našeg kantona, prepoznali smo i naše strateške potencijale, bisere, kojima da bi zasjali punim sjajem trebamo stvoriti kvalitetne preduslove za razvoj. Jedan od**

takvih slučajeva je i kompleks „Muška voda“, gdje je jedan od značajnih preduslova njegovog daljeg razvoja, upravo kvalitetna pristupna cesta. S tim u vezi, u završnoj fazi je naša inicijativa da se ova cesta prekategoriše u regionalnu cestu, što će stvoriti pretpostavke za buduća značajnija ulaganja Tuzlanskog kantona u ovaj putni pravac“, kazao je premijer Halilagić.

Osim sportsko – rekreacionog kompleksa premijer Halilagić je pozvao i na revitalizaciju izvorišta „Muška voda“ koje je upotpunjivalo turističku ponudu, nudilo proizvod i stvaralo novu vrijednost. **„Također, ulaganje u Djevojačku pećinu, uz ovaj hotelski kompleks sada ima mnogo više smisla, jer ne sumnjamo da će se ovi turistički potencijali međusobno nadopunjavati i međusobno pomagati ukupni razvoj jer „Muška voda je motor razvoja u oblasti turizma i ugostiteljstva kako kladanjske regije, tako i cijelog Kantona, te u njegovom daljem prosperitetu investitor će imati našu puno podršku i razumijevanje“,** zaključio je premijer Halilagić.

Komplex Muška voda je prodat za 1,4 miliona KM iz 14. pokušaja. Prostire se na 76.680 kvadratnih metara od čega je 26.000 kvadrata pod šumom.

Izgrađeni su, prije privatizacije, hotel, tri bungalova, vikendica, fudbalski teren, pekara, kantina.

Također u kompleksu se nalazi ski staza u dužini 500 metara, stadion malih sportova, a moguće je napraviti i kupalište gradnjom brane.

Komplex posjeduje vlastiti izvor vode za čije korištenje nije potrebna koncesija, te dalekovode i trafo stanice.

Iz Vlade TK...

Prezentacija privrede TK za njemačko govorno područje

Sastanak sa predstavnicima Uprave CORAL Consulting Service

Izrada publikacije koja bi zainteresiranim privrednicima i investitorima sa njemačkog govornog područja predstavila privredu i privredne potencijale Tuzlanskog kantona bila je glavna tema sastanka premijera Tuzlanskog kantona Irfana Halilagića sa predstavnicima Uprave Centra za investicije u Jugoistočnu Europu CORAL Consulting Service iz Frankfurta (Njemačka). Ovom prilikom Zdenko Štriga i Marija Češkić su prezentirali aktivnosti Centra, te istaknuli da je njihova primarna djelatnost poslovno informiranje, privredno umrežavanje, finansiranje i realizacija investicijskih

projekata. „Investicije su naš glavni cilj, jer potencijali BiH su vrlo veliki, ali nedovoljno iskorišteni. Ova publikacija bi olakšala da poduzetnici u Njemačkoj nađu poslovne partnere, optimalne izvore finansiranja, te da apliciraju za sredstva prekogranične saradnje. Također, želimo izvoznike povezati sa potencijalnim kupcima njihovih proizvoda“, rekao je Štriga, ističući kako žele pokazati njemačkim privrednicima da su Bosna i Hercegovina i Tuzlanski kanton u njoj dobro mjesto za investicije. Premijer Halilagić se zahvalio za današnju prezentaciju i kazao da bi „ovaj projekat mogao biti dobra prilika da se prezentiraju privredni subjekti koji rade u našem okruženju, u našem komšiluku, a koji su uspješni čak i po europskim standardima. Time bismo osim traženja poslovnih partnera za njihovo međusobno povezivanje, inostranoj, ali i domaćoj javnosti pokazali jednu optimističniju sliku bosanskohercegovačkog društva u kojem živimo“. Osim premijera Halilagića, današnjem sastanku su prisustvovali i savjetnici premijera Hasan Fehratović i Jasminko Mahovkić, stručni savjetnik za razvoj i javno-privatno partnerstvo u Minisatrstvu privrede TK Edina Salamović, te bivši generalni konzul BiH u Štuttgartu Haris Halilović.

Vlada će iznaći način da dodatno pomogne poljoprivredne proizvođače

I pored izdašne podrške koju je Vlada Tuzlanskog kantona ove godine osigurala za podršku poljoprivrednim proizvođačima, a koja, podsjećamo, iznosi rekordnih 11,5 miliona KM, zbog ekonomskih kretanja, inflacije, ali i prirodne nepogode – suše koja je pogodila cijelo područje jugoistočne Europe, poljoprivredni proizvođači suočili su se sa dodatnim izazovima za očuvanje nivoa svoje poljoprivredne proizvodnje. S tim u vezi su premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić i ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Emir Begić upriličili sastanak sa predstavnicima proizvođača mlijeka predvođenim sekretarom Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju u Kantonalnoj privrednoj komori Suadom Selimovićem. „Na Tuzlanskom kantonu mi proizvodimo blizu 30 miliona litara mlijeka godišnje, što je trećina ukupnih potreba kantona za ovim proizvodom. To pokazuje da prostora za dalji razvoj itekako ima“, kazao je Selimović. Pojašnjavajući stanje u mljekarstvu, predsjednik udruženja mljekara u TK Edin Glibanović ističe da je u našem kantonu registrovano 1350 gazdinstava u obrtu, te da je po pet članova porodica angažirano u obrtu, što je, gledajući zbirno, sa skoro 7.000 radnih mjesta i najveća fabrika u kantonu po broju radnih mjesta. „Ova godina je po mljekare krenula izuzetno loše, poskuplenja koja su nastupila u svim našim ulaznim parametrima usložila su se sušom koja je prepolovila prinose za oko 50%. Također, ogromne su štete i od divljih svinja i sve se to direktno odražava na našu proizvodnju. Stoga želimo zamoliti Vladu da nam dodatno pomogne da očuvamo proizvodnju i naš stočni fond. Mlijeko je esencijalna namirnica za život naših građana i nemojmo dozvoliti da u toj namirnici toliko ovisimo o uvozu“, pojasnio je Glibanović. Premijer Halilović i Ministar Begić su iskazali razumijevanje za situaciju u kojoj se nalaze svi poljoprivredni proizvođači uključujući i mljekare, posebno imajući u vidu da se približava vrijeme jesenje sjetve, te da je neophodna podrška kako bi farmeri mogli proizvesti neophodnu hranu za stoku. „Nažalost i u ovoj oblasti su nadležnosti podijeljene između kantonalnog, federalnog i nivoa lokalnih samouprava. Što je bilo do Kantona već smo realizirali, osigurali smo povećanje sredstava i isplatili naše podsticaje. Također smo već upućivali inicijative Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kada je u pitanju proglašenje divlje svinje štetočinom i za izmjene zakona o poljoprivrednom zemljištu. Nažalost, inicijative nisu dobile podršku u Federalnom ministarstvu, ali ćemo mi te naše inicijative, sa dodatnim obrazloženjima uputiti ponovno“, kazao je ministar Begić, dodajući da je mljekarstvo strateška poljoprivredna grana i svjesna toga Vlada je za 70% povećala poticaje po muznom grlu. Premijer Halilagić također ističe da je nesporna dobra volja Vlade da pomogne poljoprivredne proizvođače. „Moramo naći način da pomognemo i da odobrovoljimo federalni nivo da i oni odgovore na probleme s kojima se susreću ne samo poljoprivredni proizvođači iz Tuzlanskog, nego i iz drugih kantona. A čujemo da su problemi veoma slični, ako ne i isti. Ono što je dobra strana jeste da su javni prihodi nešto bolji i kako se to može vidjeti, trudimo se da ta sredstva, kroz razne programe vratimo privredi, poljoprivredi i td. U tim smjeru sagledat ćemo mogućnosti i da, osim već planiranih 11,5 miliona KM, osiguramo i dodatna sredstva za podršku poljoprivrednim proizvođačima“, kazao je premijer Halilagić akcentirajući da nam svima predstoji da iznađemo način kako da sve ove mjere usmjere da se za rezultat dobije istinsko povećanje poljoprivredne proizvodnje. To je zadatak na kojem Vlada mora dobiti pomoć samih poljoprivrednih proizvođača.

Statistički podaci...

Potrošačka korpa na rekordnih 3.000 KM

Analitičari imaju nove crne prognoze

Skače cijena goriva, skočit će opet cijene osnovnih životnih namirnica. Skaču nam po živcima. Stanje kritično u novčanicima. Skače cijena goriva, skočit će opet cijene osnovnih životnih namirnica. Skaču nam po živcima. Stanje kritično u novčanicima. Danas benzinske pumpe prazne, litra Dizela 3,56 KM, litra Super 95 benzina 2,86 KM. Na drugoj pumpi litra Dizela 3,41 KM, Super 95 benzina 2,80 KM. Cijene veće za oko 15 feniga po litru u odnosu na jučer. Naftaši poručuju cijena u maloprodaji prati nabavnu. "Ja se

slažem da nabavne cijene sada jesu više, jedan od razloga je veći kurs dolara u odnosu na euro, zbog čega su nam svi energenti skuplji i plin također, međutim vrlo je upitno koliko je opravdano da se cijene odmah podižu s obzirom na činjenicu da svi naftaši u BiH imaju određene zalihe koje su nabavljene po nižim cijenama i da li je ova nedavna promjena dovoljan razlog da se podignu cijene na pumpama to je pitanje", naveo nam je ekonomski analitičar Igor Gavran.

"Nabavne cijene su skočile nedavno za 30 i više feniga zbog Pravilnika o ograničenju marži koji je na snazi trgovci onom brzinom kojom troše odnosno obnavljaju svoje zalihe prilagođavaju prodajne cijene nabavnim cijenama. Zbog toga su neki to imali prošli tjedan, a neki su korekcije napravili ovaj tjedan", pojasnio je Milenko Bošković iz Udruženja prometnika naftnih derivata Privredne komore FBiH. Ekonomisti napominju da se još sutra na entitetskom nivou sredstva nagomilana iz akciza mogu preusmjeriti na subvenciju cijena goriva. "Vi subvencionirate cijenu goriva sa 0,40 pfeniga po litri. Imate novac kojeg ste se odrekli i samo ga vratite građanima. Na taj način možete direktno pomoći građanima i privredi u vrlo teškom periodu koji dolazi", poručio je analitičar Faruk Hadžić. Crne su prognoze ekonomista i kada je riječ o osnovnim životnim namirnicama, u praksi sa skupljim gorivom i sve ostalo poskupljuje. I bez novih poskupljenja iz udruženja potrošača ističu da je potrošačka korpa dosegla rekordnih 3.000 KM.

Prosječna plata u BiH u augustu iznosila 1.145 KM

Prosječna mjesečna isplaćena neto plata po zaposlenom u pravnim subjektima u BiH u augustu je iznosila 1.145 KM i nominalno je viša za 9,9 posto u odnosu na decembar prošle godine, te nominalno viša za 13,7 posto u odnosu na isti mjesec lani. U djelatnosti pružanja smještaja, te pripremi i usluživanju hrane, prosječna isplaćena neto plata u augustu je iznosila 734 KM, u građevinarstvu 841 KM, a u trgovini na veliko i malo, te popravci motornih vozila i motocikala 875 KM, podaci su Agencije za statistiku BiH. U proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, gasom, parom i klimatizaciji prosječna isplaćena neto plata u augustu iznosila je 1.677 KM, u finansijskim i djelatnostima osiguranja 1.669 KM, a u informacijama i komunikacijama 1.609 KM. Prosječna mjesečna bruto plata po zaposlenom u BiH za august je iznosila 1.757 KM, što pokazuje nominalan rast za 9,5 posto u odnosu na decembar 2021. godine, te je nominalno viša za 13,2 posto u odnosu na august prošle godine.

Inflacija pojela rast plata u FBiH

Zarada realno niža nego prošle godine

Federalni zavod za statistiku objavio je podatke o prosječnim isplaćenim mjesečnim neto i bruto plaćama za mjesec august ove godine. Utvrđeno je da je došlo do nominalnog rasta ove godine, ali da su plaće realno niže u odnosu na isti period lani. Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća u augustu 2022. godine u Federaciji BiH je iznosila 1.138 KM i nominalno je viša za 1,4 posto, a realno manja 1,3 posto u odnosu na plaće isplaćene u julu. U odnosu na mjesec august 2021. godine prosječna neto plaća je nominalno viša za 13,8 posto, a realno manja za 3,1 posto.

Inflacija koja je u Federaciji BiH u augustu iznosila 17,6 posto pojela je nominalni rast plata koji se dogodio. Zbog toga su građanima novčanici ipak prazniji početkom mjeseca nego što je to bio slučaj prošle godine u isto doba. Što se tiče bruto

iznosa, prosječna isplaćena bruto plaća u FBiH u augustu je iznosila 1.761 KM i nominalno je bila veća za 1,5 posto u odnosu na juli, ali realno za 1,4 posto manja. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna mjesečna isplaćena bruto-plaća po zaposlenom za august nominalno je viša za 13,8 posto a realno niža za 3,1 posto. Najveća prosječna isplaćena neto plaće je bile u području "Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom" i iznosile je 1.920 KM. Najmanja je bila u hotelijerstvo i ugostiteljstvo i iznosila samo 678 KM. Povećanje plaća u augustu u odnosu na juli bilo je najveće u oblastima proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija za 7,8 posto, zatim u djelatnosti poljoprivreda, šumarstvo i ribolov za 6,7 posto. Najveće smanjenje prosječne mjesečne isplaćene neto plaće zabilježeno je u djelatnosti administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti za dva posto, zatim u stručnim, naučnim i tehničkim djelatnostima za 1,1 posto.

Cijene nezaustavljivo rastu

Veće u odnosu na prošlu godinu

Potrošačke cijene u Federaciji BiH su u septembru 2022. godine u prosjeku porasle za 1,5 posto u odnosu na prethodni mjesec. Cijene su porasle u odjeljcima: Odjeća i obuća za 5,7 posto, Stanovanje, voda, električna energija, plin i drugi energenti za 4,0 posto, Hrana i bezalkoholna pića za 1,7 posto, Obrazovanje za 1,2 posto, Rekreacija i kultura i Restorani i hoteli za po 1,0 posto, Zdravstvo i Ostala dobra i usluge za po 0,6% te Alkoholna pića i duhan i Prijevoz za po 0,1%.

Cijene su pale u odjeljku Namještaj, kućanski uređaji i redovno održavanje kuće za 0,2 posto. U odjeljku Komunikacije, u prosjeku, cijene se nisu mijenjale. U septembru 2022. u odnosu na isti mjesec 2021. godine, cijene su porasle za 18,1 posto (godišnja inflacija), podaci su Federalnog zavoda za statistiku.

Izvoz u septembru najveći u ovoj godini

Nakon dva "mršavija" mjeseca

Nakon nešto dva "mršavija" mjeseca BiH se u septembru vratila mjesečnom izvozu vrijednom više od 1,6 milijardi KM. Prema najnovijim podacima o robnoj razmjeni Agencije za statistiku, BiH je u septembru ostvarila izvoz vrijedan 1,63 milijarde KM, nakon 1,34 mlrd KM u avgustu i 1,46 mlrd KM u julu. Septembarski izvoz ujedno je najveći mjesečni izvoz u ovoj godini. U tri kvartala izvoz iz BiH iznosio je 13,52 mlrd KM, što je više za 34,1 posto nego u istom periodu lani, dok je uvoz iznosio 21,173 mlrd KM i veći je za 38,3 posto. Vanjskotrgovinski robni deficit BiH za devet mjeseci narastao je na 7,65 mlrd KM, dok je pokrivenost uvoza izvozom iznosila 63,9 posto. Hrvatska je i dalje glavno izvozno tržište za BiH robe, ispred Njemačke, a u uvozu dominiraju Italija i Srbija. Izvoz u

zemlje CEFTA-e u prvih devet mjeseci iznosio je 2,49 mlrd KM, što je više za 54,2 posto nego u istom periodu 2021. godine, dok je uvoz iznosio 2,59 mlrd KM i veći je za 30,7 posto. Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama CEFTA-e iznosila je 96,2 posto. Izvoz u zemlje EU u prva tri kvartala iznosio je 9,99 mlrd KM i veći je za 33,7 posto u odnosu na isti period prošle godine, dok je uvoz iznosio 11,94 mlrd KM, što je više za 30,9 posto. Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU iznosila je 83,7 posto.

D.K.

Obavještenje kandidatima...

Seminar za pripremanje pravosudnog ispita

Seminar će trajati sedam vikenda - Prijave ostaju otvorene do popune mjesta - Datum početka seminara će se odrediti nakon formiranja grupe

Kantonalna privredna komora Tuzla obavještava sve zainteresovane kandidate da počinje formiranje grupe za organizaciju

Seminara za pripremanje polaganja pravosudnog ispita.

Program seminara provodit će se na osnovu i u okviru Programa polaganja pravosudnog ispita od 11.10.2018. godine i Pravilnika o polaganju pravosudnog ispita od 11.12.2019. godine, izmjene i dopune od 18.3.2020. godine Federalnog ministarstva pravde.

Predavači na seminaru su članovi/ispitivači Komisije za polaganje pravosudnog ispita na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Seminar će trajati 15 dana (7 vikenda) i obavljat će se u velikoj sali Kantonalne privredne komore Tuzla, uz poštovanje svih epidemioloških mjera, u skladu sa propisima nadležnih organa.

U toku seminara obradit će se materija iz krivičnog prava, građanskog prava sa porodičnim pravom, privrednog prava, upravnog i radnog prava, ustavnog sistema i organizacije pravosuđa. U okviru seminara realizirat će se i praktične vježbe (pismeni radovi) za polaganje pismenog dijela ispita iz krivičnog i građanskog, odnosno porodičnog prava. Nakon završetka obuke, polaznici će dobiti potvrdu o pohađanju seminara za pripremanje polaganja pravosudnog ispita.

Broj mjesta je ograničen na 30 kandidata. Prijave ostaju otvorene do popune mjesta.

Datum početka seminara će se odrediti nakon formiranja grupe (novembar 2022. godine).

Iznos kotizacije je 995,00 KM po polazniku. U cijenu je uračunat i PDV. Navedeni iznos se može platiti u tri rate.

Molimo, ukoliko ste zainteresovani za učešće na navedenom seminaru da popunjenu prijavu, u prilogu, pošaljete na e-mail edina@kpktz.ba ili fax broj 035 369 552.

Kontakt osoba Edina Kurtić, telefon broj 035 369 551.

PRIJAVA na: <http://kpktz.ba/index.php/vijesti/1594-seminar-za-pripremanje-pravosudnog-ispita>

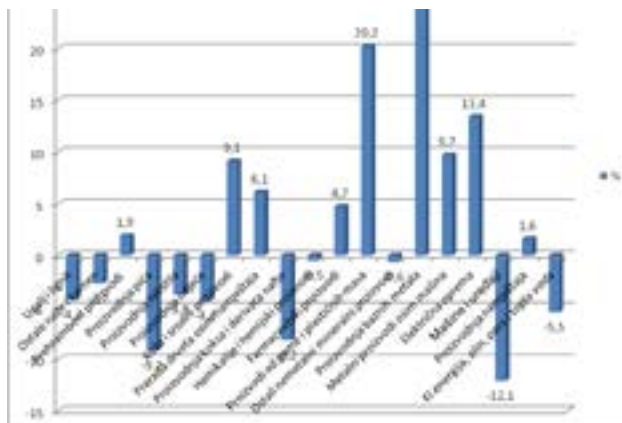
Iznajmljivanje kancelarijskog prostora u Komori

Kantonalna privredna komora Tuzla objavljuje izdavanje kancelarijskog prostora. Riječ je o dvije kancelarije površine po 14 metara kvadratnih, na drugom spratu zgrade Komore, Trg slobode bb. Više informacija u Komori ili na telefon sa broja: 035/369-550 ili putem maila almir@kpktz.ba, kontakt osoba Almir Mešić.

PRIVREDNA KRETANJA U TUZLANSKOM KANTONU ZA I-VI 2022. GODINE

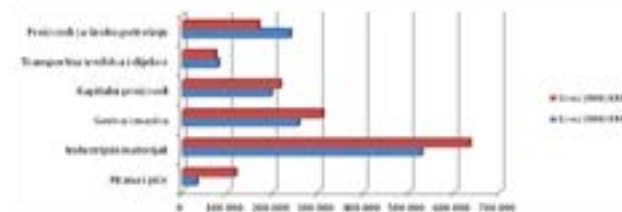
Obim industrijske proizvodnje, prema podacima za šest mjeseci 2022. godine (I-VI 2022), ostvario je rast od 0,4% u odnosu na isti period prošle godine. Rast obima industrijske proizvodnje je ostvaren u kategorijama intermedijarnih proizvoda 4,6% i netrajnih proizvoda za široku potrošnju 1,9%, dok je došlo do pada proizvodnje energije 2,6%, kapitalnih proizvoda 1,9% i trajnih proizvoda za široku potrošnju 2,9%.

Industrijska proizvodnja I-VI 2022/I-VI 2021 (%)

Ukupni izvoz iz Tuzlanskog kantona u prvom polugodištu 2022. godine iznosio je 1.337,9 miliona KM što je za 37,7% više u odnosu na nominalnu vrijednost izvoza u istom periodu 2021. godine. U istom periodu ostvaren je uvoz u vrijednosti od 1.523,3 miliona KM, što je rast nominalne vrijednosti uvoza od 38,9% u odnosu na isti period prošle godine. Ostvaren je vanjskotrgovinski deficit od 185,3 miliona KM, a pokrivenost uvoza izvozom je 87,83%. Najveći izvoz iz Tuzlanskog kantona ostvaren je u Rusku Federaciju (322 miliona KM), Austriju (220 miliona KM) i Njemačku (198 miliona KM).

I-VI 2022	Izvoz (000) KM	Uvoz (000) KM
Hrana i piće	31.538	116.484
Industrijski materijali	527.949	633.246
Goriva i maziva	256.688	309.083
Kapitalni proizvodi	194.901	215.913
Transportna sredstva i dijelovi	78.910	72.659
Proizvodi za široku potrošnju	237.569	168.981

Najviše vanjskotrgovinske razmjene je ostvareno u okviru prerađivačke industrije, posebno metaloprerađivačke i hemijske, shodno industrijskom karakteru naše privrede.

Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH, 30.6.2022.godine u Tuzlanskom kantonu je, po prebivalištu zaposlenika, bilo 104.123 zaposlenih. U odnosu na isti dan 2021. godine, broj zaposlenih je povećan za 1.717, odnosno 1,7%.

30.6.2022.	Zaposlenost	Nezaposlenost
UKUPNO	104.123	68.229
Banovići	6.308	3.769
Čelić	1.260	2.141
Doboj-Istok	2.472	1.819
Gračanica	10.952	6.612
Gradačac	9.371	5.915
Kalesija	5.950	5.896
Kladanj	2.093	1.949

Lukavac	10.973	6.838
Sapna	804	1.852
Srebrenik	8.306	6.325
Teočak	713	1.183
Tuzla	32.073	14.356
Živinice	12.848	9.574

Prema podacima Službe za zapošljavanje TK, na kraju juna 2022. godine, na evidenciji je bilo prijavljeno 68.229 nezaposlenih osoba, od čega 44.962 (65,90%) stručnih i 23.267 (34,10%) nestručnih. U ukupnom broju nezaposlenih je 42.886 žena, od čega je 14.777 nestručnih. U ukupnom broju nestručnih nezaposlenih osoba (23.267), udio nestručnih žena je što je 63,5%. 20.409 (29,9%) nezaposlenih traži svoje prvo zaposlenje. Prema starosnoj strukturi, 31.213 (45,7%) nezaposlenih je starije od 45 godina. Najviše nezaposlenih na evidencijama Službe za zapošljavanje je prodavača, maturanata gimnazije i diplomiranih ekonomista.

Nezaposleni	Ukupno	Žene
VSS	4.383	3.205
VŠS	232	147
SSS	19.057	13.435
NSS	14	9
VKV	178	38
KV	21.084	11.262
PKV	795	391
NKV	22.429	14.377

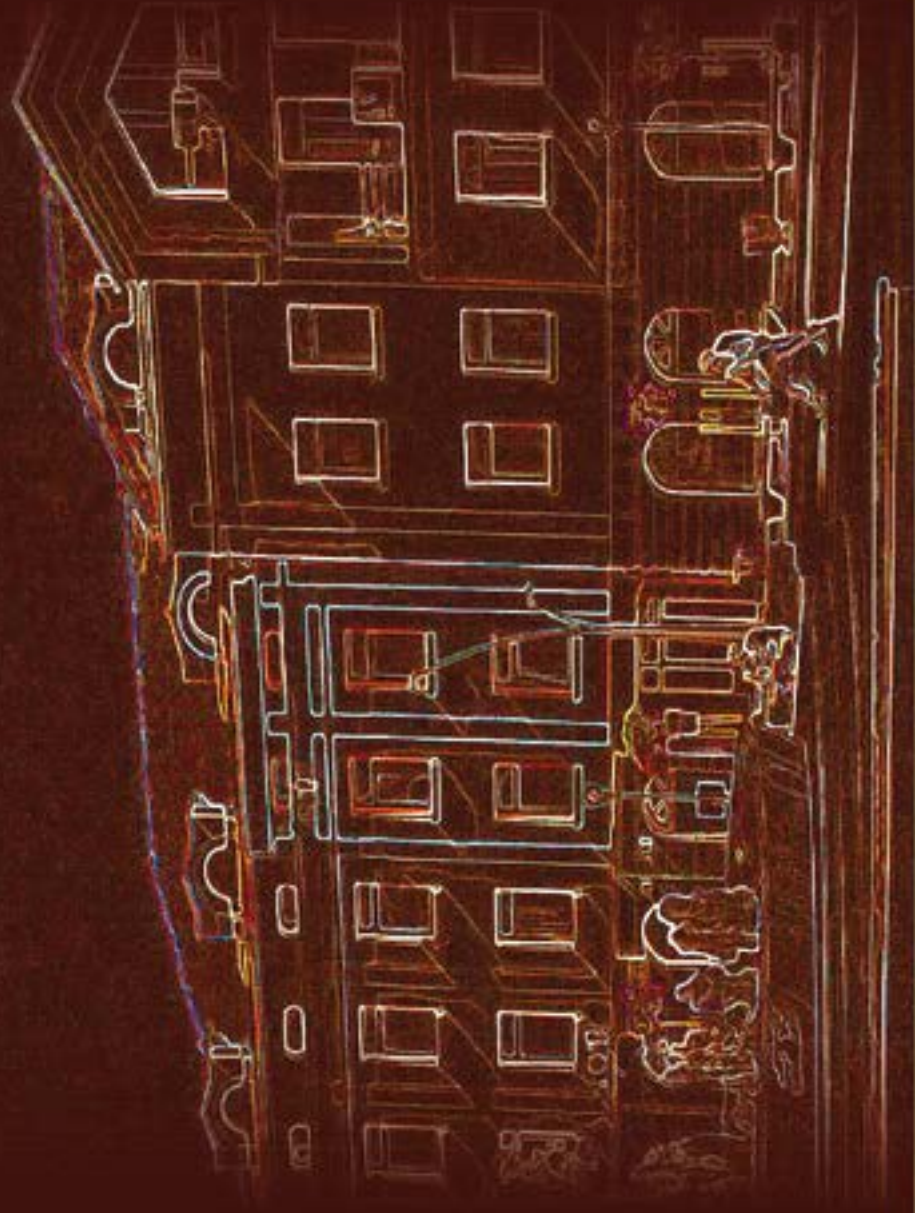
Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u junu 2022. je iznosila 1.020 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2021. godine, neto plaća je veća za 12,6%. Najviše prosječne neto plate su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom (1.816 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hotelijerstvu (674 KM).

Djelatnost		Tuzlanski kanton	
		Neto plaća (VI 22)	VI 22/ 2021 %
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	886	3,0
B	Vađenje ruda i kamena	1.295	20,2
C	Prerađivačka industrija	848	18,1
D	Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.816	7,3
E	Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	999	11,5
F	Građevinarstvo	776	24,2
G	Trgovina na veliko i malo	777	16,3
H	Prevoz, skladištenje i komunikacije	782	11,1
I	Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	674	29,4
J	Informacije i komunikacije	1.652	17,5
K	Finansijske djelatnosti	1.440	6,1
L	Poslovanje nekretninama	910	5,2
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.187	10,7
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	858	27,3
O	Javna uprava i odbrana	1.414	8,3
P	Obrazovanje	914	8,9
Q	Zdravstvena socijalna zaštita	1.533	3,2
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	895	8,6
S	Ostale uslužne djelatnosti	1.093	7,8

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

